مرکز تدوین آثار رهبر شهید

بسم الله الرحمن الرحيم

نامه‌های رهبر
جـ۱

نویسنده: شهید پروفیسور برهان‌الدین ربّانی

شناسنامهٔ کتاب

عنوان کتاب: نامه‌های رهبر، جـ۱؛

عنوان فرعی: نامه‌هایی از رهبر شهید؛

پدیدآور: رهبر شهید پروفیسور برهان‌الدین ربانی، رهبر جهاد و مقاومت و رئیس دولت اسلامی؛

گردآورنده: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

حروف‌نگاری: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

ویرایش: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

تصحیح: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

تحشیه: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

ناشر: مرکز تدوین آثار رهبر شهید؛

طراح جلد: عصمت‌الله احراری؛

برگ‌آرایی: خیرالله خیرخواه؛

سال چاپ: ۱۴۰۱ خورشیدی؛

نوبت چاپ: نخست؛

محل چاپ: کابل؛ افغانستان؛

موضوع: نامه‌ها؛

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه؛

شمار برگه‌ها: ۱۳۴؛

قطع: جیبی؛

بها: ۱۲۰ افغانی؛

چاپخانه: بهیر؛

نشانی ما: صفحهٔ رسمی آثار رهبر شهید؛

نشانی برقی: sh.rabbani1390@gmail.com؛

حق چاپ و نشر تنها برای مرکز تدوین محفوظ است.

فهرست عناوین

درآمد..... ۱۱
نامه به قهرمان ملی شهید احمدشاه مسعود و شهید آرین‌پور..... ۱۷
نامه به امیر محمّد اسماعیل خان..... ۲۱
نامه به استاد خلیل الله خلیلی..... ۲۵
نامه به محترم استاد غلام محمّد آرین‌پور..... ۲۹
نامه به محترم محمّدامین ناصریار..... ۳۳
نامه به الحاج شهاب‌الدین شهاب رئیس اداری دارالإنشاء جمعیّت..... ۳۹
نامهٔ رئیس اتحاد اسلامی مجاهدین به لجنة العلماء..... ۴۳
نامه به مجاهدین فاتح کنرها..... ۴۷
نامه به جناب مولوی صاحب غلام‌ربّانی، به‌مناسبت فتح ولایت کنر..... ۵۱
نامه به استاد فیض الله جلال، استاد دانشگاه کابل..... ۵۵
نامه به الحاج سیّدعبدالحفیظ مصلح..... ۵۹
نامهٔ سرگشاده، به حامد کرزی رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان..... ۶۵
نامه به مولوی جلال‌الدین حقانی..... ۷۵
نامه به مأمور حسن حفظه الله..... ۷۹
نامه به دانشجویان افغانستانی در سودان..... ۸۳
نامه به ارتباط اظهارات اخیر کوردویز..... ۸۷
نامه به دارالإنشاء جمعیّت اسلامی..... ۹۱

نامهٔ سرگشاده به ارتباط سهم‌گیری هم‌وطنان مهاجر در برنامهٔ انتخابات ۹۵
نمایه‌ها..... ۱۰۱
رویکردها..... ۱۱۵
ضمایم..... ۱۲۱

درآمد

الْحَمْـدُ لِلَّـهِ حَمـدًا كَثِيـرًا طَيِّبًـا مُبَـارَكًا فِيـهِ وَالصَّـلاَةُ وَالسَّـلاَمُ عَلَـى أَشْـرَفِ الْأَنْبِيَـاءِ وَالْمُرْسَـلِيْنَ، وَعَلَـى أَلـه وَأَصْحَابِـهِ وَمَـنْ تَبِعَهُـمْ بِإِحْسَـانٍ إِلَـى يَـوْمِ الدِّيْـنِ، أَمَّـا بَعْـدُ:

نامه‌هـا، در طـول زندگـی بشـر، از اهمیـت بسـزایی برخـوردار بـوده و پیوسـته انسـان بـرای اتصـال و رفـع نیازمندی‌هـای مختلـف، بـه نامه‌هـا، پنـاه بـرده اسـت و از آن در جهـت اسـتحکام پیوندهـا و اظهـار عواطـف و احساسـات و حـل مسـایل مختلـف اداری و نظامـی و سیاسـی بهـره بـرده اسـت؛

بنابـر همیـن بـوده اسـت کـه نامه‌هـا، در شـکل‌ها و کالبدهـا گوناگـون ظاهـر شـده اسـت؛ گونـه‌ای از نامه‌هـا، نامه‌هـای شـخصی اسـت کـه نویسـنده در آن، از قیدوبندهـای تشـریفات، نسـبتاً آزاد اسـت و روی همیـن ملحـوظ اسـت نگارنـده، در چنیـن نامه‌هایـی بـه ابـراز عواطـف و امـور شـخصی، می‌پـردازد؛ در حالـی کـه در نامه‌هـای رسـمی و اداری..خبـری از ایـن مسـایل نیسـت.

لـذا، ایـن نامه‌هـا، می‌تواننـد در تجلیـهٔ گوشـه‌های

ناپیـدای شـخصیت نویسـنده، نقـش مهـم و برازنـده‌ای را بـازی کننـد و بـه همـان انـدازه کـه نگارنـدۀ نامه‌هـا، در ذهـن خواننـدگان اهمیـت دارد نامه‌هـا هـم کـه بیشـتر بـه پهلوهـای خفتـۀ حیـات نگارنـدۀ آن می‌پـردازد، بـه همـان انـدازه اهمیـت پیـدا می‌کنـد.

خـدای کریـم را نهایـت سپاسـگزاریم کـه تونسـتیم، بـه نامه‌هـای از رهبـر شـهیدِ جهـاد و مقاومـت مـردم افغانسـتان، دسـت پیـدا بکنیـم اینـک مجموعـۀ نخسـت نامه‌های‌شـان را خدمـت، خواننـدگان عزیـز و گرامـی، تقدیـم می‌داریـم.

اینکـه ایـن نامه‌هـا، آیـا از ویژگی‌هـا و مؤلفه‌هـای خوبـی برخوردارنـد یـا نـه، داوری را بـه خواننـدۀ گرامی‌مـان وا می‌گذاریـم؛ ولـی آنچـه اینجـا گفتنی‌اسـت، اینکـه ایـن نامه‌هـا کـه شـمار آن بـه «۱۸» می‌رسـد، از تنـوع محتـوی و تنـوع شـکل برخـوردار اسـت هریکـی بـه اشـخاص ذیـل فرسـتاده شـده اسـت:

۱- نامـه بـه قهرمـان ملـی، شـهید احمدشـاه مسـعود و شـهید آرین‌پـور؛

۲- نامه به امیر محمّد اسماعیل‌خان؛

۳- نامه به استاد خلیل‌الله خلیلی؛

۴- نامه به محترم استاد غلام‌محمّد آرین‌پور؛

۵- نامه به محترم محمّدامین ناصریار؛

۶- نامـه بـه الحـاج شـهاب‌الدین شـهاب، رئیـس اداری دارالإنشـاء جمعیّـت اسـلامی افغانسـتان؛

۷- نامۀ رئیس اتحاد اسلامی مجاهدین به لجنة العلماء؛

۸- نامه به مجاهدین فاتح کنرها؛

۹- نامـه بـه جنـاب مولـوی صاحـب غلام‌ربّانـی، به‌مناسـبت

فتـح ولایـت کنر؛
۱۰- نامه به استاد فیض‌الله جلال، استاد دانشگاه کابل؛
۱۱- نامه به الحاج سیّدعبدالحفیظ مصلح؛
۱۲- نامـۀ سرگشـاده، بـه حامـد کـرزی رئیـس دولـت انتقالـی اسـلامی افغانسـتان؛
۱۳- نامه به مولوی جلال‌الدین حقانی؛
۱۴- نامه به مأمور حسن حفظه الله؛
۱۵- نامه به دانشجویان افغانستانی در سودان؛
۱۶- نامــه بــه ارتبــاط اظهــارات اخیــر کوردویــز، بــرای پرزدوکیویـا سرمنشـی ملـل متحـد؛
۱۷- نامه به دارالإنشاء جمعیّت اسلامی؛
۱۸- نامــۀ سرگشــاده بــه ارتبــاط ســهم‌گیری هم‌وطنــان مهاجــر در برنامــۀ انتخابــات.

نخسـتین چیـزی کـه بـا نخسـتین نـگاه در ایـن نامه‌هـا، بـه چشـم می‌خـورد، فراگیـر بـودن اهتمـام و محبـت اسـتاد، بـه همـگان اسـت؛

آری، او همان‌گونـه کـه بـرای قهرمـان ملـی کشـور و بـرای یکـی از پیشـتازترین قهرمانـان نظامـی‌اش، نامـه می‌نـگارد و بـه او توجـه می‌کنـد، این‌چنیـن بابـت همـکاری بـا یـک محصـل بـه یـک اسـتاد دانشـگاه، نامـه می‌نویسـد و همچنـان کـه بـه یکـی از سـرداران جهـاد افغانسـتان، امیـر اسـماعیل خـان نامـه می‌نویسـد و او را غـرق دنیـای محبـت می‌کنـد، بـه یکـی از اطرافیانـش نیـز نامـه می‌نویسـد و بـا نـدای شـیرین عزیـزم! بـه او اطمینـان می‌دهـد کـه مـن تـو را در هیـچ شـرایط تنهـا نمی‌گـذارم!

گذشـته از اینکـه مرسـل إلیـه ایـن نامـه، بـه مـزاق

خوانندگانی برابری می‌کند یا خیر، نکته‌ای که بسیار بسزا و ارزشمند است اینکه وقتی زبردستی به زیردستی چنین مهر می‌ورزد و چنین شفقت، دگر کهتر با تمام عشق و با تمام و کمال رضایت، پیوسته در کنار مهتر خواهد بود و هرگز از هیچ‌چیزی هراسی نخواهد داشت و با دل گرمی و عشق سرشار به کار خویش ادامه می‌دهد و حتی به یقین می‌توان گفت که چنین گزاره‌هایی، گزاره‌های جادویی‌اند و از توانایی سحرآمیزی برخوردارند.

به همه حال، کارِ ما در این اثر این است: در گام نخست، پس از پیاده کردن متن نبشته، مطابق به دستورالعمل تدوینی خویش دست به ویرایش می‌زنیم و از آن بعد در کِنار مُعَرّفی نام‌ها، اماکن، گروه‌ها، اصطلاحات، استخراجِ احادیث، ارجاع آیات، مستندسازی روایات و نقل‌قول‌ها، ترجمهٔ آیات، احادیث و متون عربی و توضیح نکات قابل توضیح، تدوین رویکردها، نمایه‌ای از آیات، احادیث، اشعار، اشخاص، اماکن، احزاب، گروه‌ها و مفاهیمِ وارده در کتاب را در پای آن ردیف می‌کنیم.

نکته‌ای را که می‌خواهیم در اینجا با خط درشت تسجیل کنیم اینکه این نامه‌ها، در تناسب با وضعیت همان روزگار و در فضای سیاسی و اجتماعی آن زمان، نگاشته شده است؛ ازاین‌رو، نباید در حین خوانش این نامه‌ها، زمان و فضای نوشتن این نامه‌ها فراموش شود.

نکتهٔ دیگری را که نباید فراموش کرد، به این دلیل که ما همهٔ نامه‌ها را به‌صورتِ مکمل تاکنون در اختیار نداریم؛ لذا نتوانستیم ترتیب زمانی را در نامه‌ها مراعات

کنیم، ما را از این بابت معذور دارید.

درمجموع - چنانکه پیش‌ازاین بارها گفته‌ایم - این نامه‌ها، در سطور موجزی از یک‌سو مفاهیم بزرگی را بازتاب می‌دهد و از سوی دیگر از عمق چیرگی نویسنده بر سخن، سخن‌ها دارد.

پیش از بستن این سطور، برخود لازم می‌دانم که از هرکسی که به هرگونه‌ای، در تدوین این اثر ما را یاری کردند، سپاسگزاری کنم و خصوصاً از برادر گرامی فریدون آرین‌پور فرزند ارشد استاد غلام‌محمّد آرین‌پور که نامه‌هایی را در اختیار ما گذاشتند و علی الأخص از برادر و همکارم دکتر خیرالله خیرخواه، سپاس ویژه کنم. وفقهم الله وسدد خُطاهم.

در ضمن الله بزرگ، به بانی این مرکز، محترم صلاح‌الدین ربانی، رئیس جمعیت اسلامی افغانستان، پاداش نیک دهاد که بنای این کار نیک را پی‌افکندند. در پایان، امیدِ ما از خوانندهٔ گرامی این است که با خواندن این نامه‌ها به روح مبارک حضرت استاد مان، دعای خیر و مغفرت کند تا روح مبارک ایشان در کنار رحمت الهی آرام بیاساید وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللّه بِعَزِيز.

فضلی آماج

رئیس مرکز تدوین آثار رهبر شهید

۱

نامه به قهرمان ملی

شهید احمدشاه مسعود و شهید آرین‌پور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برادران قهرمان و عزیزم انجینیر مسعود و آرین‌پور![1]

خدا نگهدارتان باد.

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ و بعد:

برادر سیّد مَحبّت علی شاه و سیّد احمدعلی شاه، از برادران پرتلاش بوده، کارهای مهمی می‌نمایند.

امید است همکاری‌های ضروری با ایشان، در مورد

---

۱. استاد غلام‌محمّد آرین‌پور: از مجاهدان نامدار و مبارز سرزمین ماست که در سال ۱۳۲۵ هـ ش، در روستای «کَن‌گُورچی» شهرستان کشم استان بدخشان زاده شد. تعلیمات ابتدایی را در زادگاهش فرا گرفت و بعد از فراغت از مکتب متوسطهٔ کشم در سال ۱۳۴۷ غرض ادامهٔ تحصیلات عالی ثانوی به کابل آمد و همین‌جا بود که استاد آرین‌پور با داکتر محمّدعمر شهید و دیگر برادران همفکرش، مُبارَزه را علیه نظام الحادی آن‌وقت در افغانستان آغاز کرد. وی در سال ۱۳۴۸ رابطهٔ فکری‌اش را با رهبر شهید پروفیسور برهان‌الدین ربانی برقرار کرد. این رزمندهٔ مؤمن در اثر فشار نظام خونخوار وقت، در سال ۱۳۵۳ یکجا با دیگر برادران مجاهدش، به پاکستان هجرت کرد. در ۱۳۵۷ هـ ش، از سوی رژیم وقت گرفتار و زندانی شد که بعداً در سال ۱۳۵۸ هـ ش، از زندان رها گردید و سرانجام این مبارز بَنام و قهرمان، بعد از مبارزات خستگی‌ناپذیر و دوامدار، در ۲۸ دلو ۱۳۷۱ هـ ش، همراه با استاد سیف‌الرحمن سایف، صوفی قربان‌محمّد قاصر.. در یک سانحهٔ هوایی در کوه «آب باریک» شهرستان ارگو، در استان بدخشان به عمر ۴۶ سالگی به شهادت رسید. نگاه: یادداشت قلمی استاد شهید، ارمغان زندگی غلام‌محمّد آرین‌پور، ۱۳۶۴، مجلهٔ میثاق خون و جریدهٔ مجاهد، ارگان نشراتی جمعیّت اسلامی، به نقل از قهرمانان آزادی نوشتهٔ مرتضی حامد و رسالهٔ وجیبهٔ ما، سخنرانی استاد آرین‌پور، از استاد فضل‌الرحمن فاضل. «مرکز تدوین»

انجـام کار ایشـان بنماییـد.

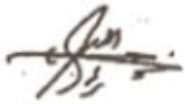

۸۹ / ۱۰ / ۲

۲
نامه به امیر محمّد اسماعیل‌خان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برادر عزیز و قهرمان، محمّد اسماعیل، خدا نگهدارت باد!

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

این نامه را در حالی برایت می‌نویسم که در اثر یک توطئهٔ ننگین در زندان مزدوران بیگانه، به جرم جِهاد و مبارزات پیگیر و بی‌امانت، به گناه تقوی و طهارت، زُهد و عرفان، آزادمَنِشی و وارستگی‌ات، دچار شکنجه و آزار گشته‌ای.

این دلقک‌های رسوا -که دَم از شرع و دین می‌زنند- مگر خبر ندارند که تو به‌عنوان یک پارسای مجاهد، پای‌برهنه، صائم‌الدهر، روزها در سنگر دفاع از دین و میهن اسلامی قرار داشتی و شب‌ها را بیدار، در راز و نیاز به پیشگاه پروردگار توانا سپری می‌نمودی، درحالی‌که این مدعیان باطل، شب و روز، غرق در منکرات بوده و هستند.

سلام بر تو ای فرزند راستین اسلام!

ای رمز جلال و عَظَمت سنگرنشینان حق!

ای الگوی تقوی و آزادگی ملّت آزادهٔ افغان!

ای فرزند دلیر و باشهامت تاریخ پرافتخار میهن -که اینک در راه دین و برای میهنت- در سلول‌های تاریک زندان به سر می‌بری!

تو در قید و زنجیر، آزاد و وارسته‌ای و این دلقک‌های مزدور اسیرند، اسیر بیگانگان.

و این هم از عجایب روزگار که:

«خران بر سر بام و یوسف به چاهی»[1]

ای اسماعیل عزیز!

ای وارث برحق شهیدان گلگون‌قبای افغانستان عزیز!

تو در سلول‌های نمناک زندان، تنها نیستی، هزاران در هزار از یاران هم‌سنگرت و هم‌میهنان باوفایت، شریک رنج‌های بی‌پایان شب‌های تنهایی توینند، دل‌های‌شان برای رهایی‌ات در خون می‌تپد و با دیدگان اشک‌بار، شب‌ها دست به دعا نشسته‌اند.

امیدوارم آن روزها دور نباشد که با رهایی از زندان، دوباره به سنگر پرافتخارت برگردی، سنگر دفاع از دین و میهن و ملّت مظلوم افغان.

برادرت برهان‌الدین ربّانی

۲۰ / ۹ / ۱۳۷۶ [هـ ش]

---

۱. کامل بیت این است:

ره و رسم فرمانروایان شناسم

خران بر سر بام و یوسف به چاهی.

نگاه: اقبال لاهوری، زبور عجم، ز سلطان کنم آرزوی نگاهی، بیت آخر. «مرکز تدوین»

۳
نامه به استاد خلیل‌الله خلیلی

بِسْمِ الله الرَّحْمنِ الرَّحِيْم[1]

استاد محترم، جناب خلیل‌الله خلیلی![2]

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وبعد:

صحت و سلامتی وجود گران‌مایه‌تان را از بارگاه اقدس الهی به دست دعا نیازمندم.

---

۱. به نام خداوند بخشندهٔ مهربان. «مرکز تدوین»

۲. خلیل‌الله خلیلی فرزند مستوفی‌الممالک محمدحسین خان، وزیر مالیهٔ امیر حبیب‌الله در سال ۱۲۸۶ هـ ش، در باغ «جهان‌آرای» شهر کابل دیده به جهان گشود و در ۱۴ ثور ۱۳۶۶ هـ ش، در شهر اسلام‌آباد پاکستان چشم از جهان فرو بست. استاد خلیلی، شاعر، سیاستگر، ادیب، نویسنده و از دپلومات‌های مطرح افغانستان بود که کارهای فراوانی را در سیاست و فرهنگ افغانستان انجام داده است و مهم‌تر اینکه او شاعر دورهٔ جِهاد برحق مردم افغانستان است. وی در سنین کودکی والدینش را از دست داد و درس را در نیمهٔ راه رها کرد. او سال‌ها در کابل، کوهستان و بلخ زیست و در پست‌های اساسی زیادی در سازمان‌های دولتی داخل و خارج افغانستان کار کرد. در اوایل دههٔ بیست خورشیدی به سمت معاون دانشگاه کابل به کار گماشته شد. در سال ۱۳۳۰ هـ ش، ریاست مستقل مطبوعات را به‌عهده گرفت و در سال ۱۳۳۲ به‌عنوان مشاور عالی سلطنتی در دربار محمّد ظاهرشاه خدمت کرد و نیز مدتی نمایندهٔ مجلس بود و در سال‌های نخستین دههٔ ۵۰ به‌عنوان سفیر کبیر مدتی در عربستان سعودی و سپس در عراق مشغول به کار بود. از استاد خلیلی، ۶۲ اثر منظوم و منثور در عرصه‌های مختلف هنر، ادب، سیاست، فلسفه و عرفان بجا مانده‌است که بیشتر آن در داخل و خارج از افغانستان به چاپ رسیده است: دیوان خلیل‌الله خلیلی، عیاری از خراسان، فیض قدس، زمرد خونین، آثار هرات، سلطنت غزنویان، احوال و آثار حکیم سنایی، از بلخ تا قونیه، یمگان، نی‌نامه، از مهم‌ترین آثار اوست. نگاه: «گرامیداشت صدمین سال تولد خلیل‌الله خلیلی در کابل» و «سکوت در سالگرد خاموشی خلیلی» از بخش فارسی بی‌بی‌سی و «استاد خلیل‌الله خلیلی» انجمن ادبی شفیقی. «مرکز تدوین»

برادر گرامی مسعود جان را -که جوان بااحساس بود- دیده و از احوال شما اطّلاع یافتم.[۱]

انتظار داشتیم که شما را در بین خود ببینیم و امیدواریم هرچه زودتر شما را در پیشاور[۲] ملاقات نمایم.

بدین‌وسیله یک‌بار دیگر بهترین احترامات خود را خدمت عرض نموده، توقع داریم در این نزدیکی‌ها، شما را در میان شاگردان مجاهدتان ببینیم.

با احترام

برهان‌الدین ربّانی

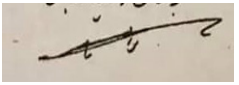

---

۱. منظور رهبر شهید؛ محترم مسعود خلیلی: فرزند ارشد استاد خلیل‌الله خلیلی است. مسعود خلیلی از سیاستگران مطرح افغانستان، به‌عنوان سفیر پیشین دولت اسلامی در هند، دستیار خاص استاد شهید و قهرمان ملی کشور شهید احمدشاه مسعود و عضو شورای رهبری جمعیّت اسلامی افغانستان، ایفای وظیفه کرده‌است. «مرکز تدوین»

۲. پیشاور: پایتخت استان مرزی شمال‌غربی کشور پاکستان است. نام پیشاور از زبان‌های ایرانی است و به قولی از نام «شاپور یکم» پادشاه ساسانی که بر این شهر دست یازید و امپراتوری کوشان را پیوست امپراتوری ساسانی کرد اقتباس شده باشد. کانیشکا، پادشاه کوشانی، پیشاور را پایتخت خود قرار دارد و در این شهر نیایشگاهی همراه با تندیسی به طول ۱۵۰ فوت ساخت که در روزگار خود بنای مهمی بود. جمعیّت پیشاور از دو گروه عمدهٔ قومی پشتون‌ها ــ که اکثریت جمعیّت شهر را تشکیل می‌دهند ــ و پیشاوری‌ها - که از مردمان بومی این منطقه‌اند- تشکیل شده‌است. این شهر با ۷۷۳، ۲۱۸، ۱ تن جمعیت (۱۳۸۴ ش/۲۰۰۵ م) در °۳۴ و ′۱ عرض شمالی و °۷۱ و ′۳۳ طول شرقی در ۲۴ کیلومتری دهانهٔ شرقی تنگهٔ خیبر بر کرانهٔ غربی رودخانهٔ «بارا» از شاخابه‌های رودخانهٔ کابل در شمال غربی پاکستان جای دارد. نگاه: دائرةالمعارف بزرگ اسلامی، سرواژهٔ پیشاور و «از پیشاور تا کابل» از عبدالحی سحر، در: جدید آنلاین. بازدید: آگست ۲۰۰۹ و «جهانگشای نادری» از: محمّد مهدی استرابادی، تهران، ۱۳۶۸ ش و «پایگاه تاریخ و فرهنگ ایران» و «بودیسم در افغانستان» برگردان: یحیا حسینی و «روزگاران ایران بهران، ج ۱، ص: ۱۶۵. از حسین زرین‌کوب. «مرکز تدوین»

٤
نامه به محترم استاد غلام‌محمّد آرین‌پور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برادر عزیز آرین‌پور، خداوند حافظ و نگهدارت باد!
السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ و بعد:

دعا می‌کنم با همه برادران مجاهد، در پناه رعایت پروردگار توانا قرار داشته باشید.

چنانکه همه برادران مطلع‌اند، در اوضاع حسّاس کنونی، دسایس بی‌شماری، انقلاب اسلامی را در معرض تهدید قرار داده، سازش‌کاری‌هایی با جناح خلق[1] -که منجر به کودتای ناکام گردید- دسیسه علیه فرماندهان دل‌سوز سنگر و دیگر دسایس در سطح ملی و بین‌المللی، سنگرهای اصیل را -که در پیشاپیش همه سنگرنشینان جمعیّت قرار دارد- مورد تهدید قرار داده است.

باملاحظهٔ این‌همه خطرها، بر همه برادران عزیز است تا وحدت و یکپارچگی بیشتر خود را حفظ نموده

---

۱. خلق و پرچم: حزب چپ‌گرا و مارکسیستی است که دوشاخه‌ای از حزب دموکراتیک خلق افغانستان بودند، شاخهٔ پرچم را «ببرک کارمل» و شاخهٔ خلق را «تره‌کی» رهبری می‌کرد. این حزب در زمان حکومت «نجیب» نامش را تغییر داد و به‌نام «حزب وطن» یاد می‌شد، کودتای منحوس هفتم ثور ۱۳۵۷ خورشیدی و تجاوز وحشیانه و ددمَنِشانهٔ شوروی سابق که سرآغاز مصیبت‌ها و بدبختی‌های مردم مسلمان و مجاهد ما شد، شهادت، معلولیت و معیوبیتِ بیش از دونیم میلیون از مردم مسلمان ما و به زندان‌کشاندنِ میلیون‌ها انسان بی‌گناه و هزاران گورِ دسته‌جمعی در هر گوشهٔ کشور عزیزمان را به همراه داشت، همه از جنایات شومِ این دو حزب و حامیانِ آن‌هاست. نگاه: دسایس و جنایات روس در افغانستان، از دکتور شیراحمد نصری حق‌شناس. «مرکز تدوین»

و در محور نظامی شورای نظار[1] -که مظهر قوّت نظامی جمعیّت است- با همه بسیج شوند و اجازه ندهند، در این مرکز نظامی‌شان، رخنه و خللی ایجاد گردد.

اخیراً خبر شدم در ولسوالی کشم[2] غلط‌فهمی‌ای در میان برخی از برادران ایجاد شده است، هدایت من به همه برادران دلسوز جمعیّت [این] است که وحدت و یکپارچگی خود را حفظ نموده و مانع هر نوع خلل و فتوری در میان صفوف خود گردند.

شما به‌عنوان آمر زُون به برادران توصیه کنید و اهمیت وحدت میان خود را در اوضاع حسّاس کنونی درک نمایید.

سلام مرا به عموم برادران تقدیم دارید.

۲۶ / ۳ / ۹۰

---

۱. شورای نظار: برای هماهنگی بیشتر در مُبارَزه علیه اشغال افغانستان توسّط شوروی و مقابله با رژیم کمونیستی افغانستان ایجاد شده بود، احمدشاه مسعود اساس سازمان و گروه سیاسی - نظامی‌ای را در ۱۵ قوس ۱۳۶۲ هـ ش، در جلسه‌ای از فرماندهان جمعیّت اسلامی افغانستان در شهرستان «اِشکَمِش» ولایت تخار گذاشت که بعداً در جلسهٔ مشابه در خاواکِ پنجشیر «شورای نظار» نام گرفت، شورای نظار در دورهٔ جِهاد مردم افغانستان، به یکی از منظم‌ترین و پرقدرت‌ترین تَشکُّل‌های چریکی افغانستان تبدیل شد و در تحوّلات بعدی و سقوط رژیم کمونیستی نقش عمده‌ای را ایفا کرد، این جنبش بعد از پیروزی مجاهدین و تشکیل دولت اسلامی، رسماً از سوی مؤسس و اعضایش ملغی اعلام شد و اعضایش کارهای سیاسی خویش را در حزب سیاسی پرقدرت جمعیّت اسلامی افغانستان ادامه دادند. نگاه: کتاب «سال‌های تجاوز و مُقاوَمَت»، از محمّد اکرام اندیشمند. «مرکز تدوین»

۲. کشم: یکی از شهرستان‌های باستانی استان بدخشان در شمال‌شرقی افغانستان است که مساحت آن ۷۷۷٫۳ کیلومترمربع و جمعیّت آن ۸۲۵۶۴ نفر تخمین شده است. نگاه: پروفایل ولایت بدخشان (pdf)، ص: ۱۱، ناشر ریاست اقتصاد ولایت بدخشان، حمل ۱۳۹۸ هـ ش. «مرکز تدوین»

۵
نامه به محترم محمّدامین ناصریار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برادر گران‌مایه و محترم ناصریار صاحب![1]

---

۱. استاد محمّدامین ناصریار فرزند ناصرخان در سال ۱۳۲۷ هـ ش، در شهرستان تگاب ولایت بدخشان دیده به جهان گشود. استاد ناصریار یکی از رهبران و بنیان‌گذاران نهضت اسلامی افغانستان و از چهره‌های درخشان دورهٔ جِهاد و مقاومت، به شمار می‌رفت. ایشان یک مجاهد قاطع، خستگی‌ناپذیر و از یاران نزدیک رهبر شهید پروفیسور برهان‌الدین ربانی بود. استاد ناصریار دورهٔ ابتدایی را در شهرستان تگاب به اتمام رساند و بعد از آن تحصیلات خود را در رشتهٔ ادبیات عربی و علوم دینی در کابل ادامه داد و در سال ۱۳۵۰ هـ ش، از دارالعلوم عربی کابل فارغ شد. استاد ناصریار با توجّه به علاقه‌ای که به علم و دانش داشت بعد از فراغت، به تدریس نسل جوان افغانستان پرداخت. ایشان ابتدا در لیسهٔ امانی کابل و پس‌ازآن در مراکز علمی و آموزشی کشور، وظیفهٔ مقدّس آموزگاری را تا کودتای ۷ ثور ۱۳۵۷ به نیکی انجام داد. ایشان در روزگاری که مشغول تحصیل و تدریس بود، جوان پرتحرک و یکی از منتقدین سرسخت رژیم کمونیستی در کابل بود. در راهپیمایی‌هایی که در برابر سیاست‌های کمونیستی رژیم کابل به‌وقوع می‌پیوست، حضور فعال و پررنگ داشت. به همین خاطر به نسبت مشکلات پیش‌آمده در آن زمان، قصد مهاجرت کرد و راهی کشور پاکستان شد. قابل یادآوری‌است که استاد ناصریار با توجّه به علاقهٔ خاصی که به دانش دینی داشت، تحصیلات خویش را در رشته شرعیات در دانشگاه کابل به پایان رسانید. با اینکه مهاجرت خود یک تهدید است؛ امّا حضور استاد ناصریار در کِنار رهبر شهید و قهرمان ملی کشور سبب شد تا ایشان بتواند این تهدید را تبدیل به فرصت کند و نقش تأثیرگذاری در کاروان جهاد داشته باشد، در دورهٔ مهاجرت استاد ناصریار با شخصیت‌های برجستهٔ جِهادی مثل رهبر شهید، قهرمان ملی شهید احمدشاه مسعود، استاد محمّد شفیع، داکتر محمّد عمر، استاد آرین‌پور، استاد سایف، سیّد نجم‌الدین واثق وغیره.. همواره در ارتباط بوده است. بدون شک اندیشهٔ اسلامی و تفکّر پویای

السَّلامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وبعد:

وحدت و یکپارچگی جمعیّت ضرورت اوّلی جمعیّت و انقلاب در اوضاع کنونی می‌باشد.

من یقین دارم که شما به‌عنوان یک برادر آگاه و دل‌سوز، متوجه این مطلب بوده‌اید؛ همکاری شما با برادر مخلص و دل‌سوزتان، برادر آرین‌پور صاحب، عامل قوّت و نیرومندی جبهات است. به شما هدایت می‌دهم اجازه ندهید که هیچ نوع اختلافی در جبهات به میان آید. با برادر آرین‌پور، در همه قضایا مشوره نمایید و از برادر موصوف اطاعت به عمل آرید و کاری صورت

استاد ناصریار در میان مجاهدین مهاجر، نقش اساسی در مبارزات و نابودی رژیم کمونیستی وقت کابل و طرح استقرار نظام اسلامی در افغانستان داشته است. استاد محمّدامین ناصریار در دورهٔ جهاد و مقاومت با روحیهٔ مبارز و اصلاح‌طلبی که داشت، توانست چهرهٔ درخشان و نام پرآوزه‌ای از خود برجای بگذارد. استاد ناصریار در اوایل انقلاب اسلامی، مدتی به‌حیث آمر عمومی جبهات جهاد در بدخشان بود. پس از آن رهبری و آمریت مجاهدین را در کشم بر عهده داشت. همچنین نمایندهٔ عمومی شورای نظار جمعیّت اسلامی و ریاست کمیتهٔ سیاسی شورای نظار از جمله مسئولیت‌های عمدهٔ استاد ناصریار در دوران جهاد بودند. بعد از پیروزی مجاهدین نیز به‌حیث معین وزارت معادن و صنایع خفیفه نقش مهم داشته است. موصوف در ایّام مقاومت بر ضد تروریزم، دوشادوش رهبر مقاومت و همراه با قهرمان ملی کشور شهید احمدشاه مسعود، نقش تعیین‌کننده داشته و در پست‌های مهم ایفای وظیفه کرده است. استاد محمّدامین ناصریار بعد از پیروزی مجدد مجاهدین و تسلّط بر پایتخت کشور، در سمت‌های مهم از جمله: مشاوریت ریاست جمهوری و وزارت حج و اوقاف مشغول کار و خدمت بود و زمانی که به‌حیث وزیر حج و اوقاف جمهوری اسلامی افغانستان ایفای وظیفه می‌کرد، در راستای تحقق ارزش‌های دینی و گسترش مناسبات فرهنگی افغانستان با کشورهای اسلامی، تلاش‌های ارزنده و سازنده‌ای داشته‌است. استاد ناصریار بعد از یک عمر مجاهدت و سال‌ها خدمت در راستای تحقق ارزش‌های دینی و استقرار نظام اسلامی در افغانستان، به روز چهارشنبه، ۲۶ اسد ۱۳۸۴ هـ ش، در زادگاهش شهرستان تگاب- کشم، ولایت بدخشان داعی اجل را لبیک گفت. روحش شاد و یادش گرامی باد. منبع: انجینیر احمدبشیر ناصریار، فرزند مرحوم استاد محمّدامین ناصریار و نگاه شود: هفته‌نامهٔ مجاهد، ص: ۱ - ۵، دور ششم، سال چهارم، شمارهٔ ۲۲، ۲ سنبلهٔ ۱۳۸۴ هـ ش. «مرکز تدوین»

نگیـرد کـه باعـث پریشـانی مـن گـردد.

سلام مرا به برادران مجاهد و عموم مردم آنجا تقدیم دارید.

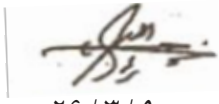

۲۶ / ۳ / ۹۰

٦

نامه به الحاج شهاب‌الدین شهاب

رئیس اداری دارالإنشاء جمعیّت اسلامی افغانستان

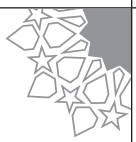

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ریاست دولت اسلامی افغانستان

برادر عزیز شهاب‌الدین خان حفظه الله![1]
السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

صحت و سلامتی شما را از بارگاه اقدس الهی رجامندم.

- به ارتباط تعیین شخص اوّل در پاکستان، قاری صاحب حیات‌الله از هر لحاظ مناسب است؛ امّا یک مشکل وجود دارد چون شناختی با مقامات ندارد، شاید با مشکل روبه‌ور شود، اگر شما برادران، پیشنهاد مشخص داشته باشید، به من اطّلاع بدهید؛

- ببرک شینواری را وقتی که به مزار رسیدم، تماس می‌گیرم، آن وقت بفرستید؛

- به ارتباط اجرای معاشات فقط به [جز] آن عده از انضباطان سابقه که خود تعیین کرده بودم، به دیگران

---

۱. الحاج شهاب‌الدین شهاب، رئیس اداری دارالإنشاء جمعیت اسلامی افغانستان و یکی از پیشکسوتان جمعیت اسلامی است که سال‌ها در کنار رهبر شهید و پس از آن در کنار فرزند ارشد استاد شهید، محترم صلاح‌الدین ربانی، رئیس جمعیت اسلامی مصروف خدمت‌گذاری به جریان بزرگ جمعیت اسلامی افغانستان و مجاهدان و ورثهٔ شهداست. «مرکز تدوین»

تحت هیچ نام اجراآت صورت نباید بگیرد؛
- جهت سهولت کارها برای حاجی نعیم و یا جواد تماس می‌گیریم، یک تیلفون برای‌تان خریداری نماید؛ در کویته چند نفر می‌توانند موظف گردند، قاضی دلیلی، مدیر غفار، پسر شجن که هم می‌تواند عضو رابطه، با برخی از مؤسسات باشد و هم در کویته کار کند. در مورد، نظر برادران را به من گزارش بدهید.

خداوند نگهدارتان باد.

۱۳۷۷ / ۱ / ۳

۷

نامۀ رئیس اتحاد اسلامی مجاهدین به لجنة العلماء

برادران عزیز لجنة العلماء الکرام و گران‌قدر!

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

پیروزی و سعادت شامل حال‌تان باد.

قسمی که علمای محترم شمع فروزان جامعه‌اند، باید از روشنی آن استفاده به عمل آید، من از دیر زمانی در تلاش بودم که از پیشنهادها و مصلحت‌های نیک دانشمندان خویش در این اوضاع حسّاس و انقلابی، استفاده کنم؛ ولی مشکلات فرصت برایم نمی‌داد، اینک بعد از سفر طولانی، موقع یافتم تا از نظریات شما مستفید گردم.

برادران عزیز!

اوضاع و حالات موجودهٔ جهادی و کشمکش‌های سیاسی و بین‌المللی در بارهٔ مسئلهٔ افغانستان، خیلی‌ها بحرانی و حسّاس گردیده، بعضی‌ها آیندهٔ افغانستان را در حکومت بی‌طرف و برخی هم حکومت مشترک با کمونیست‌ها را زبانزد عام و خاص ساخته و حتّی در این روزها، روس‌ها شاید حاضر به ملاقات با مجاهدین شوند و سروصداهای مختلف به راه انداخته‌اند، در برابر چنین دستاوردها و دسایس بین‌المللی ضرور است

راه معقـول علمـی و اسـلامی را تعقیـب و بـا غـور و تعمـق نگریسـته و طرح‌هـای معقـول وضـع و تصامیـم مثبـت و انقلابـی اتخـاذ گـردد و خـدا ناخواسـته نشـود کـه ثمـرۀ جهـاد و شـهادت صدهـا هـزار اطفـال، زنـان، موسـفیدان و جوانـان مـا بـه اشـتباه بی‌تفاوتـی و عـدم توجّـه ضایـع گـردد.

بدیـن منظـور مـن به‌حیـث رئیـس اتحـاد اسـلامی مجاهدیـن افغانسـتان، از شـما و همـه علمـای گران‌قـدر و خبیـر خویـش آرزومنـدم کـه در ایـن شـرایط حسّـاس مـا را همراهـی نمـوده، نظریـات و پیشـنهادهای شـرعی و نیـک خویـش را بـه ریاسـت اتحـاد ارسـال و حتّـی می‌تواننـد به‌صـورتِ اجتماعـی نیـز مـا را از مسـایل آگاه و مشـوره‌های خـود را تقدیـم و ممنـون سـازند.

ومن الله التوفیق

برهان‌الدین ربّانی

رئیس اتحاد اسلامی مجاهدین افغانستان[1]

۱. طلیعۀ آزادی، ص: ۱۰۷ - ۱۰۸. «مرکز تدوین»

۸
نامه به مجاهدین فاتح کنرها

«قَاتِلُوهُـمْ يُعَذِّبْهُـمُ اللَّـهُ بِأَيْدِيكُـمْ وَيُخْزِهِـمْ وَيَنْصُرْكُـمْ عَلَيْهِـمْ وَيَشْـفِ صُـدُورَ قَـوْمٍ مُؤْمِنِيـنَ»[1]

قوماندانان قهرمان و مجاهدین عزیز ولایت کنرها!

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وبعد:

فتـح مبیـن ولایـت کنرهـا را بـه شـما فرماندهـان عزیـز و سنگرنشـینان قهرمـان مبارکبـاد گفتـه و از بـارگاه اقـدس الهـی به‌دسـت دعـا نیازمنـدم تـا به‌دسـت توانـای شـما رزمنـدگان مؤمـن مناطـق باقی‌مانـدۀ تحـت تسـلّط دشـمن خون‌آشـام آزاد گـردد.

امـروز کـه بـه لطـف و بـه همـت والای شـما سنگرنشـینان قهرمـان ولایـت آزاد شـد، مراعـات نـکات ذیـل ضرور اسـت:

۱- ایجـاد فضـای همـکاری و تعـاون نزدیـک میـان همـه گروه‌هـا و بـرادران مجاهـد؛

۲- تأمین امنیّت کامل منطقه؛

۳- تقویـۀ ادارۀ کنونـی و تشـکیل اداره‌هـای منظـم بـه سـطح ولایـت و ولسـوالی‌ها؛

۴- تشـکیل شـورای قوماندانـان و علمـا بـه سـطح ولایـت و

---

۱. توبه / ١٤. «با آنان بجنگید، الله آنان را به دست شما عذاب و رسوای‌شان می‌کند و شما را بر ایشان پیروزی می‌بخشـد و دل‌های گروه مؤمنان را خنك می‌گرداند.» «مرکز تدوین»

ولســـوالی‌ها؛

۵- تبلیــغ مــردم بــه تقــوی و تــرس از خــدا و به‌پــا کــردن تعالیــم اســلامی در همــه جــا؛

۶- جلوگیــری از تبلیغــات گمراه‌کننــدهٔ دشــمن و عناصــر اجیــر و مــزدور.

خداوند یار و مددگار همهٔ شما باد.

برادرتان

برهان‌الدین ربّانی[1]

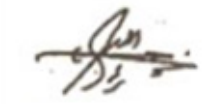

۱. برگرفتــه از کتاب: «طلیعــهٔ آزادی»، ص: ۲۵ - ۲۶، چاپ ۱۳۶۷، محل چاپ پیشاور، ناشر: دارالإنشای اتحاد اسلامی مجاهدین افغانستان. «مرکز تدوین»

۹

نامه به جناب مولوی صاحب غلام‌ربّانی

به‌مناسبت فتح ولایت کنر

محترم جناب مولوی صاحب غلام‌ربّانی حفظه الله تعالی!

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وبعد:

فتح ولایت کنر[1] را به شما و عموم برادران مجاهد تبریک گفته و از بارگاه الهی به‌دست دعا نیازمندم تا شما را در وظیفهٔ سرپرستی و ادارهٔ کنر آزاد، موفق سازد.

چنانکه می‌دانید، این کار اوّلین گام در جهت پیاده‌کردن ادارهٔ اسلامی در کشور می‌باشد؛ [لذا رعایت این] چند مطلب کاملاً ضروری‌است:

۱- تأمین کامل امنیّت؛

۲- تفهیم علمای محترم تا به تبلیغ و توصیه میان مردم پرداخته و اجازهٔ نفوذ عناصر غیراسلامی را ندهید؛

۳- مساعدساختن زمینه برای اعمار مجدّد و رفع مشکلات مردم از طریق مجاهدین؛

۴- توحید نیروها و یا هماهنگی آنان؛

۵- در هر ولسوالی و علاقه‌داری، شورای قوماندان‌ها و

---

۱. کنر: از ولایت‌های مشرقی افغانستان است. مساحت آن ۴۹۲۵,۹ کیلومترمربع و جمعیّت آن در سال ۱۳۹۱ هـ ش، حدود ۴۲۸,۸ نفر تخمین شده است. مرکز آن شهر «اسعدآباد» است، علامه سیّد جمال‌الدین افغانی یکی از شخصیت‌های نامدار و معروف کشور، دانشمند و بیدار شرق، از این اُستان / ولایت می‌باشد. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۱۲۲۶. «مرکز تدوین»

علمـا تشـکیل گـردد.

مـن هـم ان شـاءالله العزیـز در ایـن نزدیکی‌هـا می‌آیـم تـا بـرادران را از نزدیـک ببینـم.

خداوند شما را در پناه رعایت خویش نگاه دارد.

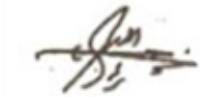

۱۰

نامه به استاد فیض‌الله جلال

استاد دانشگاه کابل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برادر استاد فیض الله جلال![1]

امیدوارم به سلامت باشید.

جمشید اقبال یک‌تن از شاگردان شما و از مردم مظلوم سرزمین محروم خود شماست، در موردش توجّه کنید، مأیوس نگردد.

---

۱. استاد فیض‌الله جلال: زادهٔ ۲۲ می ۱۹۶۳ م، سیاست‌مدار و استاد حقوق و علوم سیاسی دانشگاه کابل است. وی پیش از این قایم‌مقام دانشگاه کابل و معاون امور دانشگاهی در وزارت تحصیلات عالی افغانستان بود. استاد جلال دارای لیسانس حقوق و علوم سیاسی از دانشگاه کابل و فوق‌لیسانس و دکتورا در رشتهٔ علوم سیاسی از دانشگاه ملی تاجیکستان دارد. ایشان نویسندهٔ چندین مقاله و کتاب است که از سوی ناشران برتر منتشر شده است. پس از تهاجم شوروی سابق به افغانستان، در سال ۱۹۷۹، او از اعضای فعال مقاومت سیاسی علیه رژیم بود که به مدت ۱۸ ماه زندانی شد، موصوف در سال ۲۰۰۱ م، پس از فروپاشی رژیم طالبان، از محلهٔ خود در کابل به عضویت لویه جرگهٔ (مجلس بزرگ) افغانستان در سال ۲۰۰۲ انتخاب شد و در سال ۲۰۰۳ م، مجدداً از کابل به عضویت لویه جرگهٔ قانون اساسی افغانستان انتخاب شد و با دانش و سوابق حقوقی خود، در تدوین قانون اساسی افغانستان فعالانه همکاری کرد. استاد هنوز در قید حیات است و فعلاً در مهاجرت به سر می‌برد. (۱۴۰۱ هـ ش). «مرکز تدوین»

۱۱
نامه به الحاج سیّدعبدالحفیظ مصلح

عزیزم عبدالحفیظ![1]

۱. الحاج سیّد عبدالحفیظ مصلح فرزند عبدالمجید در ۴ اسد / مُرداد ۱۳۴۵ هـ ش، در دهکدهٔ ده مُلایان شهرستان درایم استان بدخشان دیده به جهان گشود و در سن هفت‌سالگی شامل دبستان دوآبهٔ شهرستان درایم شده و هنگامی که هنوز در صنف پنجم قرار دارد، حکومت داود خان سرنگون و حکومت کمونیستی خلق‌وپرچم اقتدار را در افغانستان به‌دست می‌گیرد؛ بناءً موصوف از سر ناگزیری به پاکستان هجرت می‌کند و شامل لیسهٔ عالی «مجاهد» در محیط هجرت می‌گردد. بعد از فراغت از صنف دوازدهم، از سوی رهبری جمعیّت اسلامی افغانستان، به حیث یکی از دانش‌آموزان ممتاز غرض ادامهٔ تحصیلات عالی به کشور کویت فرستاده می‌شود و در سال ۱۳۹۷ از دانشکدهٔ تربیت اساسی دانشگاه کویت فارغ می‌گردد و پس از برگشت به افغانستان، مدت دو سال به حیث استاد «بینش و ثقافت اسلامی» در دانشگاه بدخشان به تدریس می‌پردازد و بعد از شکست طالبان و روی کار آمدن حکومت موقت به رهبری حامد کرزی، در وزارت اقتصاد به حیث آمر همکاری‌های اقتصادی امریکا و استرالیا، در ریاست ارتباط خارجه، ایفای وظیفه می‌کند و سپس در وزارت اقتصاد به‌حیث رئیس تعلیم و تربیه نیز انجام وظیفه می‌کند و در خلال این مدت، کارشناسی ارشد خویش را از رشتهٔ مالی و تجارت از دانشگاه یومف به‌دست می‌آورد. هنگامی که کارزار انتخاباتی وکلای مجلس نمایندگان شروع به کار می‌شود، موصوف در معیتِ استاد شهید در بدخشان مصروف کارزارهای انتخاباتی نمایندگان مجلس می‌گردد تا اینکه استاد شهید با گرفتن بالاترین رأی به‌حیث نمایندهٔ مردم در مجلس نمایندگان، وارد مجلس نمایندگان افغانستان می‌شود و موصوف را به‌حیث دستیار خویش تعیین می‌کند و مدت یک‌سال من‌حیث دستیار مصروف ادای رسالت اسلامی در کنار استاد شهید، انجام وظیفه می‌کند و پس از اخذ موافقهٔ استاد شهید از طریق رقابت آزاد خود را کاندیدای ریاست دفتر در وزارت اقتصاد می‌کند که با گرفتن بلندترین نمره به حیث رئیس دفتر وزیر اقتصاد تعیین می‌گردد و در عین‌حال، به اساس هدایت استاد شهید، در اوقات غیررسمی به‌حیث معاون مالی و اداری تلویزیون نور نیز ایفای وظیفه کرده‌است. یکی از افتخارات ایشان این است که به اساس فعالیت‌های چشمگیرشان در حزب جمعیّت اسلامی، استاد شهید به

إن شـاءالله تـو را فرامـوش نکـرده و در هیـچ شـرایط تنهـا

امضای خود کارت عضویت شـورای رهبری جمعیّت اسـلامی را برای‌شان اعطا کرده اسـت که تا هنوز هم از آن به‌عنوان یک هدیه و سند گران‌بها پاسداری می‌کند و پس از شـهادت استاد شـهید به وظایف خویش در ریاست دفتر وزارت اقتصاد، معاونیـت مالی و اداری تلویزیـون نور و کارهای تنظیمی را تحت نظر و دسـتور فرزند ارشـد استاد شـهید، محترم صلاح‌الدین ربّانی -که اضافه‌تر از پنج‌صد نفر از اعضای ارشـد جمعیّت اسـلامی در یک گردهمایی موصوف را به حیث رئیس جمعیّت اسـلامی تعیین کرده بودند- ادامه می‌دهد. گفتنی‌اسـت که در این زمان اعضای شـورای رهبـری تصمیم گرفتند کـه تعداد اعضای شـورای رهبری را در جمعیّت اسـلامی اضافه کنند و کمیته‌ای را غرض گزینش اعضای شورای رهبری ایجاد کردند. موصوف تقاضا کرد، از اینکه به امضای اسـتاد شهید کارت عضویت شورای رهبری جمعیّت اسلامی را دارد که شاید افراد بسیار کمی از اعضای شورای رهبری جمعیّت آن را داشته باشـند و یا شاید هیچ‌یکی از اعضای رهبری هم آن را نداشـته باشد؛ لذا تقاضای موصوف این بود که باید شامل فهرست اعضای شورای رهبری گردد؛ امّا رئیس جمعیّت اسـلامی افغانستان محترم صلاح‌الدین ربّانی، به ایشان گفتند: «از اینکه تعداد کمی در شورای رهبری اضافه می‌شوند و از بدخشان نسبت به سـایر ولایات عضو شورای رهبری بیشتر می‌باشـد، درحالی‌که می‌دانم از همه‌کس مسـتحق‌تری؛ امّا خودت صرف‌نظر کن.» او هم بنا بر دسـتور رئیس جمعیّت اسلامی در آن زمان سکوت را اختیار می‌کند تا باشد که بزرگان چه تصمیم می‌گیرند که متأسفانه با وصف اینکه تعداد اعضای شورای رهبری را به ۶۴ نفر بالا بردند و در این فهرست افرادی افزوده شد که نباید می‌شد؛ امّا موصوف در فهرست اضافه نشد؛ ولی حق قانونی خود را که به دستور رهبر جمعیّت اسلامی استاد شهید برایش داده است، در تصمیم آیندهٔ شورای رهبری جمعیّت محفوظ می‌دارد و سپس موصوف را به‌جای عضویت در شورای رهبری، به‌حیث معاون دارالإنشاء جمعیّت اسـلامی تعیین می‌کند. یکی از کارهای پردسـتاورد ایشـان در جمعیت اسلامی افغانستان، گرفتن جواز فعالیت جمعیّت اسلامی افغانستان، علی‌الرغم دشواری‌ها و موانع زیادی، از طریق وزارت محترم عدلیهٔ آن وقت بوده اسـت که از عهدهٔ چنین کاری هرکسـی برنمی‌آمد. بعدازاینکه نور رحمن اخلاقی -رئیس پیشین تلویزیون نور- مصروف فعالیت‌های سیاسی می‌گردد، ایشان من‌حیث مدیرمسئول تلویزیون نور، از طرف رئیس جمعیت اسلامی افغانستان تعیین می‌گردد که هم‌زمان با حفظ این مسـئولیت، کار ریاسـت دفتر وزارت اقتصاد را نیز به پیش می‌برد که بالآخره با فرار محمّداشـرف غنی احمدزی از کابل و سقوط نظام جمهوریت و تسلط طالبان بر اریکهٔ قدرت، به تاریخ ۱۵ اگست ۲۰۲۱ وظیفهٔ دولتی خویش را ترک نموده و تا این دم (۱۴۰۱ خورشـیدی) به حیث مدیرمسئول تلویزیون نور و معاون دارالإنشاء جمعیت اسلامی افغانستان به فعالیت‌های خویش ادامه می‌دهد. منبع: الحاج سیّد عبدالحفیظ مصلح. «مرکز تدوین»

نمی‌گـــذارم.

خدا نگهدارت باد.

برهان‌الدین ربانی

۱۲

نامهٔ سرگشاده، به حامد کرزی رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان

چهارشنبه، ۱۵ اسد ۱۳۸۲ هـ ش

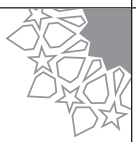

بِسْمِ اللهَ الرَّحْمنِ الرَّحِيْم

جلالت‌مـآب آقـای حامـد کـرزی رئیـس دولـت انتقالـی اسـلامی افغانسـتان!

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ..

جناب‌عالـی حتمـاً از گـزارش «۱۰۴» صفحـه‌ای سـازمان دیدبـان حقـوق بشـر -کـه در اواخـر جـولای ۲۰۰۳ میـلادی بـه نشـر سـپرده شـد- دقیقـاً اطّـلاع داریـد.

در گــزارش یادشــده بــر برخــی از نخبــگان افغانســتان اتهاماتــی ظالمانــه و دور از انصــاف و اهــداف انســانی وارد شـده اسـت کـه بنـا بـر شـایعات و تکیـه بـر اغـراض سیاسـی دارد.

یقینـاً ایـن کار اثـرات سـوءی بـر جامعـهٔ افغانسـتان وارد می‌کنـد و بحـران عـدم اعتمـاد را در میـان اتبـاع کشـور عزیـز و رده‌هــای بالایــی نظــام ایجــاد خواهــد نمــود و بــار دیگــر کشـور و جامعـهٔ بحـران‌زدهٔ مـا را به‌سـوی بحران‌هـای جدیـد سـوق خواهـد داد.

جناب رئیس!

شـما و مـردم جهـان، خـوب می‌دانیـد کـه جبهـهٔ جهـاد و مقاومـت مـردم افغانسـتان، در دو مرحلـه از مبـارزات مقـدّس

تاریخی، ملی و انسانی خویش، در برابر تجاوز کمونیزم[1] بین‌المللی و تروریزم، در دفاع از آزادی، استقلال، حفظ ارزش‌ها، حقوق و کرامت انسانی، تأمین صلح، سلامت و امنیّت منطقه و جهان، مبارزهٔ برحق و عادلانه نموده‌است.

در مرحلهٔ اوّل، از همان روزهای نخست، به‌استثنای معدودی از کشورها، همه ملّت‌ها، کشورها، مجامع حقوقی و انسانی بین‌المللی، از مبارزهٔ برحق ملّت مظلوم افغانستان، حمایت همه‌جانبه نمودند. در مرحلهٔ دوّم، باگذشت یک دوره از غفلت و بی‌تفاوتی نسبت به مردم مجاهد و مظلوم افغانستان، بعد از حادثهٔ اسفبار ۱۱ سپتامبر، بار دیگر همه کشورها در پوشش ائتلاف بین‌المللی، در مبارزه با تروریزم، در پهلوی جبههٔ دفاع و مقاومت مردم افغانستان قرار گرفتند.

در اثر فداکاری‌های بی‌دریغ ملّت افغانستان و رهبری سالم نخبگان جبههٔ جهاد و مقاومت، جنگ سرد[2] خاتمه

---

۱. کمونیزم و یا کمونیسم: این اصطلاح از ریشهٔ لاتینی «کمونیس» به‌معنای اشتراکی گرفته‌شده است. اصطلاح کومون یا جامعهٔ اشتراکی نخستین‌بار در فرانسه، در سال ۱۸۳۹ م، به کار رفت. به قول طرفدارانِ این اصطلاح، گویی این نظام بدون طبقه است. کمونیزم شخصیت انسان را تابع اقتصاد و در چوکات محدودیت‌ها و قیودات خفقان‌آورِ اجتماعی محبوس می‌کند. همچنان کمونیزم به انسان، حقوق و آزادی‌هایش از دریچهٔ اقتصاد نگریسته، «مالکیّتِ اشتراکی» را نخستین پایهٔ مستحکم نظام خود قرار داده و آزادی‌هایی را که حق طبیعی انسان‌هاست محدود و فشرده می‌سازد. خوش‌بینانه‌ترین قضاوت در مورد منطق کمونیزم این باشد که گرایش به این مکتب، به‌معنای تباهی گوهر انسانیّت، اغفال و اِغرای انسان از توجّه به کُنه حالت خودش، خودفراموشی و پایمال‌کردنِ شخصیتِ انسان در حد کالای کم از بازار است و - نیز- به‌معنای تَنَزُّلِ ارزش خون و آبروی آدمیّت است. نگاه: دانشنامهٔ سیاسی، از: داریوش آشوری، صـ ۲۶۱- ۲۶۳ و مقالهٔ «ارزش خون در کمونیزم و اسلام» نوشتهٔ شهید محمّدکاظم شارقی، میثاق خون، ص: ۴۴، شمارهٔ سیزدهم، سال ۱۳۶۰ هـ ش. «مرکز تدوین»

۲. جنگ سرد: عبارت است از حالت کشاکش سیاسی و اقتصادیِ و ایدیولوژیک و مسابقهٔ جنگ‌افزاری میان دو یا چند کشور همراه با جنگ روانی و تبلیغاتی، بدون

یافت، خطر هیولای وحشتناک کمونیزم بین‌المللی بر جهان منتفی شد، دیوار برلین[1] سقوط کرد و آلمان متحد به میان آمد، کشورهای متعددی در قاره‌های آسیا[2] و اروپای شرقی،[3] از سلطهٔ جهنّمی کمونیزم بین‌المللی نجات یافت و در قطار کشورها و ملّت‌های آزاد قرار گرفتند و تغییرات عظیم ژئوپلیتیک[4] در جهان پدیدار شد

آنکه کاربرد جنگ‌افزارهای گرم در میان باشد. نگاه: دانشنامهٔ سیاسی، از داریوش آشوری، ص: ۱۱۸. «مرکز تدوین»

۱. دیوار برلین: این اصطلاح که مظهری از دوران جنگ سرد به شمار می‌رفت، به بنایی اطلاق می‌شد که در شامگاه ۱۳ اگست ۱۹۶۱ م، نیروهای امنیتی آلمان شرقی بنا به دستور روس‌ها، اقدام به ساختن آن کردند. عملیات احداث دیوار با بستن شصت‌وهشت نقطه از هشتاد نقطهٔ مرزی آغاز شد و در همان مرحلهٔ اوّلیه واکنش شدید امریکا و انگلستان را به دنبال داشت و نیز به استقرار یک لشکر تانک امریکایی در بخش غربی دیوار منجر گردید، دیوار مزبور نخست باسیم خاردار و سپس با سنگ و سمنت، درست به روی خطی که برلین را به دو بخش غربی و شرقی تقسیم می‌کرد، ایجاد شد. طول آن به ٤٦ کیلومتر می‌رسید. نگاه: فرهنگ سیاسی آرش، ص: ۳۰۷. «مرکز تدوین»

۲. قارهٔ آسیا: بزرگ‌ترین قارهٔ کرهٔ زمین با وسعتی حدود ۴۴/۴ میلیون کیلومترمربع و با جمعیتی بیش از ۲/۵ میلیارد نفر از مدار استوا تا مدار ۸۰ درجهٔ عرض شمالی و از نصف‌النهار ۶۰ درجهٔ شرقی تا نصف‌النهار ۱۸۰ درجهٔ طول شرقی را در بر گرفته است. برای آگاهی در مورد قارهٔ آسیا به کتاب جغرافیهٔ عمومی جهان، اثر دکتور رحیم مشیری، ص: ۳، چاپ پنجم، ۱۳۸۴، نشر قومس، مراجعه کنید. «مرکز تدوین»

۳. اروپای شرقی: به گروهی از کشورهایی گفته می‌شود که عضو پیمان ورشو و کومکون بودند (لهستان، آلمان شرقی، چکسلواکی، یوگسلاوی، مجارستان، بلغارستان و رومانی) همراه با کشورهای کمونیست؛ ولی غیرمتعهد یعنی یوگسلاوی سابق و آلبانی، پیش از فروپاشی نظام دوقطبی، اتحاد شوروی نیز در زمرهٔ «اروپای شرقی» به شمار می‌آمد. نگاه: سازمان‌های بین‌المِللی و نظریه‌های روابط بین‌الملل، دکتور غلامرضا صراف یزدی و محسن صبری، ص: ۲٤٦. «مرکز تدوین»

٤. ژئوپولیتیک یا علم سیاست جغرافیایی: شاخه‌ای از مطالعات سیاسی است که از ترکیب جغرافیای سیاسی و «علم سیاست» به وجود آمده است. در این مطالعه، اثر عوامل جغرافیایی، مانند: وضع جغرافیایی یک کشور یا فراورده‌های طبیعی آن بر سیاست آن دولت یا ملّت و اینکه اختراع‌ها و کشف‌ها چگونه ارزش عوامل جغرافیایی را دگرگون می‌کنند، بررسی می‌شود. جهت آگاهی بیشتر از این

و نظـم نوینـی در جهـان حاکـم گردیـد.

اینـک کـه در اثـر این‌همـه قربانی‌هـا و فداکاری‌هـا و مبـارزات برحـق و انسـانی جبهـهٔ جهـاد و مقاومـت مـردم افغانسـتان و ابتـکار رونـد مسـالمت‌آمیز انتقـال قـدرت توسّـط رهبـران جهـاد و مقاومـت[1]- کـه در کشـورهای جهـان سـوّم[2] و به‌خصـوص در چنـد قـرن اخیـر در افغانسـتان سـابقه‌ای نـدارد- و در اثـر ایـن همـه تلاش‌هـای ملـی و انسـانی و درنتیجـهٔ همـکاری بین‌المللـی، افغانسـتان آهسـته و آرام به‌سـوی ثَبـات و اسـتقرار سیاسـی و بازسـازی گام برمـی‌دارد و در اوضاعـی کـه مـردم افغانسـتان بـه همبسـتگی ملـی، اسـتحکام، ثَبـات، اسـتقرار سیاسـی و تقویـهٔ میـزان اعتمـاد ملـی، میـان همـه اقشـار و اقـوام و نیروهـای سیاسـی و ملـی نیـاز مبـرم دارنـد و رونـد تسـوید قانـون اساسـی و مسـئلهٔ انتخابـات و تشـکیل حکومـت انتخابـی و ملـی در جریـان اسـت، در چنیـن اوضاع‌واحـوال نـازک و تاریخـی، تلاش‌هـای مشـبوه و سـؤال‌برانگیز و گزارشـگری‌های بدفرجـام بـه نـام نظـارت بر حقـوق بشـر، چـه مفهومـی دارد؟ و جـز ایجـاد غوغـا و آشـوب و بـه میـان‌آوردن فضـای بی‌اعتمـادی در سـطح کشـور، چـه اهـداف انسـانی و ملـی

موضوع به دانشنامهٔ سیاسی، ص: ۱۸۲، از داریوش آشوری، چاپ یازدهم، ۱۳۸٤، انتشارات مروارید، مراجعه کنید. «مرکز تدوین»

۱. انتقال مسـالمت‌آمیز قدرت برای نخسـتین بار، در اول جدی ۱۳۸۰ از سـوی شهید پروفیسور برهان‌الدین ربانی، رئیس دولت اسلامی، به حامد کرزی، صورت می‌گیرد. «مرکز تدوین»

۲. اصطلاح جهان سوّم: برای اوّلین‌بار توسّط یک اقتصاددان فرانسوی به‌نام «آلفرد سـووی» به کار رفت، منظور از آن، کشـورهایی است که ازلحاظ سطح توسعه در وضعیتی پایین‌تر از قدرت‌های بزرگ و متوسّط جهان قرارگرفته‌اند، اکثرِ این کشورها، مدت‌زمانی تحت تسـلّط قدرت‌های استعمارگر زیسته‌اند و هنوز نتوانسته‌اند، آثار این سلطه را از بین ببرند. نگاه: فرهنگ سیاسی آرش، ص: ۲۵۰. «مرکز تدوین»

را دنبال می‌کند؟

جناب رئیس!

اگر مبارزه در برابر کمونیزم و تروریزم بین‌المللی جرم تلقی شود، پس همه رهبران کشورها و حلقه‌های مختلف جامعهٔ جهانی به شمول «سازمان ملل متحد»[1] که با مردم افغانستان، در این مبارزه همکاری نموده‌اند، باید مورد بازپرس «سازمان دیدبان حقوق بشر»[2] قرار گیرند.

و دیگر با این منطق، مبارزه علیه تروریزم -که همین اکنون در سطح جهانی به‌شدّت ادامه دارد- مفهومی نخواهد داشت.

پیشنهاد مشخص این‌جانب به شخص شما و حکومت این است که به‌صورتِ عاجل کمیسیون متخصص و باصلاحیت جهت بررسی این گزارش «سازمان دیدبان حقوق بشر» تشکیل گردد و گزارش

---

۱. سازمان ملل متحد: بزرگ‌ترین، معروف‌ترین و قدرتمندترین سازمان بین‌دولتی در جهان است. اعضای این سازمان تقریباً شامل همه کشورهای مستقلی می‌شود که از نظر قوانین بین‌المللی به رسمیت شناخته شده‌اند. تنها واتیکان و تایوان در سازمان ملل متحد عضو نیستند. مقر سازمان ملل متحد در نیویورک و دیگر دفاتر رسمی آن در ژنو، نایروبی، وین و لاهه مستقر است. سازمان ملل پس از پایان جنگ جهانی دوّم و از سوی کشورهای پیروز با هدف جلوگیری از جنگ در آینده جایگزین جامعه ملل شد. سازمان ملل دارای شش ارگان اصلی است: مجمع عمومی، شورای امنیّت، شورای اقتصادی و اجتماعی، شورای قیمومت، دیوان بین‌المللی دادگستری و دبیرخانهٔ سازمان ملل متحد. گفتنی‌است که شورای امنیّت قوی‌ترین نهاد سازمان ملل پنج عضو دایمی دارد که در تصمیمات این شوری حق وتو دارند. نگاه: آشنایی با مجمع عمومی سازمان ملل متحد. وب‌سایت همشهری آنلاین. ۲۰۱۱-۰۱-۲۳. دریافت‌شده در ۲۰۲۱-۰۸-۳۱. «مرکز تدوین»

۲. دیدبان حقوق بشر: نام یک سازمان غیردولتی بین‌المللی واقع در شهر نیویورک در ایالات متحدهٔ امریکاست که بر تحقیقات و پشتیبانی حقوق بشر مدیریت می‌کند. «مرکز تدوین»

یادشـده بـا دقـت مطالعـهٔ همه‌جانبـه شـود، علـل و اسـباب اتهامـات بی‌بنیـاد واردشـده بـر نخبـگان افغانسـتان در آن، مـورد بررسـی قـرار گیـرد و افـرادی کـه واقعـاً در تخطـی از حقـوق بشـر اَعمـال نامشـروعی انجـام داده باشـند، مـورد بازپـرس قـرار بگیرنـد و پـرده از دسـایس آن عـده از عناصـر و دسـت‌اندرکاران و گزارشـگران محلـی «کمیسـیون حقـوق بشـر در افغانسـتان[1]» -کـه ضدیـت آنـان بـا جهـاد و مقاومـت و سـابقهٔ سـیاه مافیایی‌شـان بـر ملّـت افغانسـتان پوشـیده نیسـت- برداشـته شـود.

آنـان عـلاوه بـر اینکـه از کار در ایـن کمیسـیون‌های مهـم برکنـار شـوند، مـورد تعقیـب عدلـی قـرار گیرنـد و مجـازات گردنـد و آن عـده از عناصـر خارجـی -کـه در تبانـی بـا ایـن گـروه در پوشـش فعالیـت در ایـن ادارات مهـم- در ایجـاد فتنـه و آشـوب همـکاری دارنـد، به‌عنـوان عناصـر نامطلـوب از کشـور طـرد و اخـراج شـوند و از عملکـرد نادرسـت سـازمان دیدبـان حقـوق بشـر در بـارهٔ افغانسـتان، بـا دلایـل مسـتند بـه مراجـع بین‌المللـی شـکایت گـردد.

---

۱. کمیسـیون حقوق بشر سازمان ملل متحد: زیرمجموعه‌ای از شورای اقتصادی و اجتماعی سـازمان ملل متحد بود که در ۱۰ دسامبر ۱۹۴۶ توسّط شورای اقتصادی تشـکیل و در ۱۵ مارچ ۲۰۰۶ بـا رأی قاطع مجمع عمومی سـازمان ملل متحد با شـورای حقوق بشر سـازمان ملل متحد جایگزین شد. کمیسـیون حقوق بشر افغانسـتان، ظاهراً خود را چنین معرفی کرده‌اسـت: کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانسـتان یک نهاد ملی حقوق بشر است که به تاریخ ۱۶ جوزای ۱۳۸۱ بر اساس توافقنامهٔ بن و فرمان رئیس‌جمهور افغانستان تشکیل گردید و سپس در سال ۱۳۸۲ با تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان در مادهٔ ۵۸ به منظور نظارت بر رعایت حقوق بشر در افغانستان و بهبود و حمایت از آن، تسجیل و مبنای قانونی یافت. نگاه: وب‌سـایت کمیسیون حقوق بشر و «سـازمان ملل بدنهٔ جدیدی برای حقوق بشـر تعیین می‌کند» گزارشی از بی‌بی‌سی فارسی، ۱۵ مارچ ۲۰۰۶. «مرکز تدوین»

گـــزارش رونـــد ایـــن کار، غـــرض اطّـــلاع و آگاهـــی ملّـــت افغانســـتان، در رســـانه‌های رســـمی و ملـــی بـــه نشـــر ســـپرده شـــود تـــا حقایـــق بـــا همـــهٔ ابعـــاد آن روشـــن گـــردد و بدین‌وســـیله بـــر ایـــن داســـتان غوغاآفریـــن و آشـــوب‌برانگیز در رســـانه‌های خبـــری ملـــی و بین‌المللـــی خاتمـــه داده شـــود.

پروردگار، مددگار همه در راه نیکی، راستی و درستی باد.

برهان‌الدین ربّانی

۱۳

نامه به مولوی جلال‌الدین حقانی

محترم مولوی صاحب حقانی حفظه الله!

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وبعد:

فتح خوست[1] را به شما و عموم قوماندان ولایت پکتیا[2] تقدیم نموده و از بارگاه اقدس الهی به دست دعا نیازمندم که این فتح را مقدّمهٔ فتح مبین و سرنگونی رژیم ملحد کابل قرار بدهد، وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللّه بِعَزِيز.

برادرتان

برهان‌الدین ربّانی

۱۹۹۱/۴/۴م

---

۱. خوست: از جمله ولایات جنوب‌شرقی افغانستان است. مساحت آن ۴۲۳۵,۳ کیلومترمربع و جمعیّت آن در سال ۱۳۹۱ هـ ش، ۵۴۶,۸ هزار نفر تخمین شده‌است و مرکز آن شهر خوست است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۱۱۶۹ - ۱۱۷۴. «مرکز تدوین»

۲. پکتیا: از ولایات جنوب‌شرقی افغانستان است. مساحت آن ۵۵۸۳,۲ کیلومترمربع و جمعیّت آن در سال ۱۳۹۱ هـ ش، ۵۲۵ نفر تخمین شده‌است. مرکز آن شهر گردیز است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۱۱۴۲ - ۱۱۴۷. «مرکز تدوین»

١٤

نامه به مأمور حسن حفظه الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برادر عزیز، مأمور حسن حفظه الله!

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

صحت و سلامتی شما را از خداوند توانا رجامندم، تصمیم دارم، از نزدیک با شما و سایر برادران به‌تفصیل دیدار و صحبت نمایم.

ان شاءالله بعد از انجام یک سلسله کارهای ضروری در اینجا، عازم تخار[1] هستم، آنجا [که آمدم] روی همه مسائل صحبت خواهیم داشت.

سلام مرا به عموم دوستان برسانید.

۲۴ / ۳ / ۱۳۷۸ هـ ش

---

۱. تَخار: یکی از ولایت‌های شمال شرقی افغانستان است. مساحت آن ۱۲۴۷۵,۸ کیلومترمربع و جمعیّت آن در سال ۱۳۹۱ هـ ش، ۹۳۳,۷ نفر محاسبه‌شده است و مرکز آن شهر تالقان است. نگاه: جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، ص: ۴۶۲. «مرکز تدوین»

۱۵

نامه به دانشجویان افغانستانی در سودان

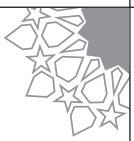

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ارجمند برادر ذبیح‌الله[1] و سایر محصلان ارجمند در کشور سودان!

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

از بارگاه رب‌العزّت صحت، سلامتی و موفقیت برای‌تان آرزومندم.

در جهان عرب[2]، سودان[3] و مردم آن کشور، علم‌دوست و بافرهنگ‌اند.

اگرچه ازلحاظ مادی نسبت به تعدادی از کشورهای

---

۱. سیّد ذبیح‌الله مهدیار از روستای چهارباغ بخشداری درواز بالای استان بدخشان است، دورهٔ مکتب را در لیسهٔ استقلال و لیسهٔ امان‌الله مزار شریف سپری کرده و از فاکولتهٔ طب دانشگاه ام درمان اسلامی سودان فارغ شده‌است، سپس از دانشگاه اکادمی علوم سودان ماستری در روابط بین‌الملل اخذ کرده‌است. مدتی معاون ریاست دفتر وزارت امور خارجه بوده‌است و اکنون به حیث مستشار سیاسی در سفارت افغانستان در واشنگتن کار می‌کنم. منبع: دکتور ذبیح‌الله مهدیار.

۲. جهان عرب یا کشورهای عربی: شامل ۲۲ کشور عربی است که شامل ۱۰ کشور آفریقایی و ۱۲ کشور آسیایی‌است. «مرکز تدوین»

۳. جمهوری سودان: کشوری‌است که در شمال‌شرقی قارهٔ افریقا موقعیت دارد، پایتخت آن شهر «خرطوم» است، مساحت آن ۱۸۸۶۰۶۸ کیلومترمربع و نفوس آن در سال ۲۰۱۰ م، ۳٤٦٧٣٠٠٠ نفر تخمین شده‌است، زبان رسمی آن عربی‌است و واحد پول آن پوند سودان می‌باشد، بیش از ۹۷ درصد مردم سودان مسلمان هستند، بقیه را پیروان ادیان محلی آنیمیست و اقباط تشکیل می‌دهند. نگاه: اطلس جامع گیتاشناسی، ص: ۱۰٤. «مرکز تدوین»

عربی فقیر و کم‌بضاعت می‌باشند؛ امّا غنای معنوی آن‌ها را در مقام رفیعی قرار داده‌است و چنانکه شما در جریان معایشت با جوانان و فرهنگیان این حقیقت را یقیناً دریافته‌اید که آنان باوجود آشنایی و معرفت به فرهنگ و معارف نوین، اکثریت قاطع آن‌ها پابندی عمیقی به ارزش‌های دینی دارند.

و اطمینان دارم شما جوانان با الهام از تعالیم دینی و محیط زندگی و تربیتی‌تان، با چنین روحیهٔ امتزاج دین و دانش، رشد نموده‌اید و به‌عنوان باارزش‌ترین کادرها به کشور برگشته و در ساختار جامعه جدید میهن بحران‌زدهٔ خویش سهم مؤثر داشته باشید.

خداوند یار و مددگارتان باد.

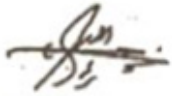

۲۸ جمادی‌الآخر ۱۴۲۷

۱۶

نامه به ارتباط اظهارات اخیر کوردویز

برای پرزدوکیویا سرمنشی ملل متحد

جلالت‌مآب سرمنشی ملل متحد!

لطفاً تعارفات مرا قبول فرمایید.

از کوشش‌ها و فعالیت‌های تان برای صلح جهانی قدردانی می‌کنم.

در این اواخر آقای دیگو کوردویز نمایندهٔ خاص شما در مسئلهٔ افغانستان اظهارات چندی کرده که مغایر بی‌طرفی شخص خود او و بی‌طرفی سازمان ملل متحد است.

آقای دیگو کوردویز به خود اجازه داده که به تبصرهٔ ناخواسته و غیرضروری -که به هیچ‌وجه قابل توجیه نیست- بپردازد و به یک قضاوت نامناسب و نادرست دست بزند. وی همچنان به خود اجازه داده که در امور داخلی افغانستان مستقیماً مداخله نموده، از تنی چند خواهش نماید تا حکومت آیندهٔ افغانستان را بسازند و یا در به وجودآمدن آن کمک نمایند.

تاختن آقای دیگو کوردویز بالای اتحاد اسلامی مجاهدین افغانستان و سازمان‌های جهادی که برای آزادی وطن خود با یک ابرقدرت جهانی جنگیده و آن را به شکست مواجه ساخته، مایهٔ تأسف است.

تعجّب می‌کنیم که چطور یک دیپلومات باتجربه مثل آقای کوردویز اظهاراتی نماید که از آداب دیپلوماتیک به کلی دور است و باز هم جای تعجب است که وی چطور به خود اجازه می‌دهد، در امور داخلی افغانستان مداخله کند، در حالی که خود بارها اظهار کرده که آینده و سرنوشت افغانستان تنها توسّط افغان‌ها تعیین شده می‌تواند.

تقاضای ما از جناب شما آن است که به آقای کوردویز توصیه نمایید که در آینده از ابراز چنین بیانات اجتناب ورزد، چه این کار نه‌تنها به شهرت و اعتبار خود وی لطمه وارد می‌کند؛ بلکه به حیثیت ملل متحد نیز مضر واقع خواهد شد.

آگاهی کامل داریم که افغانستان در حال عبور از یک مرحلهٔ حسّاس تاریخی‌است، مردم افغانستان مسئولیت تاریخی خود را به خوبی درک می‌نمایند، طبعاً تعیین سرنوشت آیندهٔ ما حق مسلم مردم ماست.

در اخیر می‌خواهم به شما اطمینان دهم، ی که توانست یک ابرقدرت جهانی را از خاک خویش بیرون راند، یقیناً توانایی آن را دارد که بعد از آزادی، حکومت قوی را پایه‌گذاری نموده و به کار اعمار مجدد مملکت پرداخته، کشور را مرکز صلح و آرامش در منطقه و جهان سازد و در پیشبرد بشریت سهم مثبت بگیرد.[1]

۱. طلیعهٔ آزادی، ص: ۴۵ - ۴۶. «مرکز تدوین»

۱۷

نامه به دارالإنشاء جمعیّت اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دارالإنشاء جمعیّت اسلامی!

به خاطر تدویر کنگره از برادران محترم ذیل بخواهید، یک‌یک نماینده را در کمیسیون تدویر معرفی نمایند:

برادر مارشال فهیم؛

امیر اسماعیل‌خان؛

برادر قانونی؛

برادر استاد عطا؛

دکتور عبدالله.

۲۶ / ۱۲ / ۱۳۸۹ [هـ ش]

۱۸

نامهٔ سرگشاده به ارتباط سهم‌گیری هم‌وطنان مهاجر در برنامهٔ انتخابات

هفته‌نامهٔ مجاهد؛ دور ششم، سال دوّم، شمارهٔ ۳۳،

چهارشنبه، ۲۹ دلو ۱۳۸۲ هـ ش.

قابل توجّه ریاست محترم دولت و کمیسیون محترم ثبت‌نام رأی‌دهندگان برای انتخابات ریاست جمهوری، پارلمانی و نمایندگی ویژهٔ سازمان ملل در امور افغانستان!
السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

با آرزوی موفقیت ملّت عزیز افغانستان، آرامی، آبادی و استقرار صلح سراسری در کشور و آرزوی موفقیت برای شما در این راستا، پیشنهاد مشخص جمعیّت اسلامی افغانستان را در مورد سهمگیری هم‌وطنان مهاجر در انتخابات آیندهٔ کشور تقدیم می‌دارم:

طوری که این مقامات محترم اطّلاع دارند، به تعداد چند میلیون از هم‌وطنان عزیز، بیرون از مرزهای کشور و در سراسر کشورهای جهان به گونهٔ پراکنده زندگی می‌کنند که عودت همهٔ آنان در خلال چندماهی که به انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی کشور باقی مانده است، میسر نیست.

چون آن عدّه از هم‌وطنان عزیزمان در کشورهایی زندگی می‌کنند که از نزدیک انتخابات و نحوهٔ برگزاری آن را در کشورهای محل اقامت‌شان مشاهده کرده‌اند،

به‌ویژه کسانی که در کشورهای اروپایی[۱]، کانادا،[۲] امریکا[۳] و حتّی برخی از کشورهای مِنطقه اقامت دارند، جریان‌های انتخابات داخلی احزاب، نامزدشدن‌ها به پارلمان‌های کشورها و نحوهٔ انتخابات ریاست جمهوری را از راه وسایل ارتباط همگانی پیگیری کرده‌اند، پیشنهاد مشخص این‌جانب و جمعیّت اسلامی افغانستان در این رابطه، این است که برای اینکه هم‌وطنان ساکن در کشورهای خارجی از این حق مسلّم رأی‌دهی محروم نشوند، باید دولت در این مورد تجویزی بگیرد تا حوزه‌های انتخاباتی با تفاهم با کشورهایی که هم‌وطنان به تعداد زیادی در آن‌ها اقامت دارند، زمینهٔ استفاده از حق رأی مساعد شود. با این کار در پهلوی اینکه این هم‌وطنان مقیم در خارج کشور به یک حق مسلّم

---

۱. تعداد کشورهای اروپایی به ۵۰ عدد می‌رسد. این قاره از شمال با اقیانوس منجمد شمالی، از غرب با اقیانوس اطلس و از جنوب با دریاهای مدیترانه، سیاه و خزر همسایه است. اروپا قارهٔ ثروتمند است که مرکز غرب و دموکراسی غربی شناخته می‌شود. اروپا خانهٔ تمدن‌های مختلفی از جمله یونان باستان و امپراتوری روم بوده است. اروپا نقطهٔ مرکزی دو جنگ بزرگ تاریخ معاصر؛ یعنی جنگ جهانی اوّل و جنگ جهانی دوّم بوده است. نگاه: مقالهٔ «آشنایی با کشورهای قاره اروپا» از فتحیان، ناشر: وب‌سایت تاریخ ما، در ۲۶ جوزای ۱۴۰۰ خورشیدی. «مرکز تدوین»

۲. کانادا: کشوری است که در امریکای شمالی موقعیت دارد. مساحت آن ۳۸۵۱۸۰۹ مایل مربع و جمعیّت آن ۳۲۷۳۳۰۰۰ نفر تخمین شده است. پایتخت آن اتاوا، واحد پول آن دالر کانادا و زبان آن انگلیسی می‌باشد. نگاه: اطلس جهان، ص: ۵، تألیف و ترجمه: آزاد تیموری، چاپ سوم، ۱۳۹۹، نشر طلایه، تهران، ایران. «مرکز تدوین»

۳. ایالات‌متحدهٔ امریکا: کشوری است که در امریکای شمالی موقعیت دارد. مساحت آن ۹۳۶۳۳۶۴ کیلومترمربع و جمعیّت آن در سال ۲۰۱۰ م، حدود ۳۱۰۰۶۲۰۰۰ نفر تخمین شده است و پایتخت آن شهر واشنگتن است. زبان رسمی آن انگلیسی و واحد پول آن دالر امریکایی است. نگاه: اطلس جامع گیتاشناسی، ص: ۹۹. «مرکز تدوین»

خویش می‌رسند، از طرف دیگر، آنان خویشتن را شریک سرنوشت کشور می‌دانند و این امر پروسهٔ برگشت‌شان را جهت مشارکت در حیات سیاسی و اجتماعی سرعت می‌بخشد.

[جمعیت اسلامی] آرزومند است که به این مسئله بذل‌توجّه نمایند و تصمیم در این مورد را به اطّلاع هم‌وطنان مقیم در خارج کشور برسانند.

با احترام

برهان‌الدین ربّانی

نمایه

آيات:

﴿قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ﴾ ٤٩

﴿وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللّه بِعَزِيز﴾ ٧٧

شعر:

ره و رسمِ فرمانروایان شناسم
خَران بر سرِ بام و یوسف به چاهی[۲۴]

اسما و اشخاص:

استاد عطا ۹۳
ببرک شینواری ٤١
برهان‌الدین ربّانی ٢٤, ٢٨, ٤٦, ٥٠, ٧٣, ٧٧, ٩٩
جمشید اقبال ٥٧
حاجی نعیم ٤٢
حامد کرزی ٦١, ٦٥, ٦٧, ٧٠
حیات‌الله ٤١
خلیل‌الله خلیلی ٢٥, ٢٧, ٢٨
دکتور عبدالله ۹۳
ذبیح‌الله ۸۵
سیّد احمدعلی شاه ۱۹
سیّد مَحبّت علی شاه ۱۹
شجن ٤٢
شهاب‌الدین ٣٩, ٤١
عبدالحفیظ ٦١, ٦٢
غلام‌ربّانی ٥١, ٥٣
فیض الله جلال ٥٧
قاضی دلیلی ٤٢
قانونی ۹۳
کوردویز ٨٧, ٨٩, ٩٠

مارشال فهیم ۹۳
مأمور حسن ۸۱,۷۹
محمّد اسماعیل ۲۳
مدیر غفار ٤۲
مسعود ۳٦,۳۵,۳۲,۱۹
مسعود جان ۲۸
مولوی صاحب حقانی ۷۷
ناصریار ۳٦,۳۵,۳۳

اماکن:

آلمان ٦٩
آسیا ٦٩, ١١٣
اروپای شرقی ٦٩
افغانستان ١٩, ٢٤, ٢٧, ٢٨, ٣١, ٣٢, ٣٥, ٣٦, ٣٩, ٤١, ٤٥, ٤٦, ٥٠, ٥٣, ٥٧, ٦١, ٦٢, ٦٥, ٦٧, ٦٨, ٧٠, ٧١, ٧٢, ٧٣, ٧٧, ٨١, ٨٥, ٨٩, ٩٠, ٩٧, ٩٨, ١١٣, ١٢٥, ١٢٦, ١٢٧
امریکا ٦١, ٦٩, ٩٨, ١١٣
پاکستان ١٩, ٢٧, ٢٨, ٣٥, ٤١, ٦١, ١١٣,
پکتیا ٧٧
پیشاور ٢٨, ٥٠
تخار ٨١
خوست ٧٧
دیوار برلین ٦٩
سودان ٨٣, ٨٥
کابل ١٩, ٢٧, ٢٨, ٣٥, ٣٦, ٥٥, ٥٧, ٦٢, ٧٧, ١١٤, ١٢٥, ١٢٦
کانادا ٩٨
کشم ١٩, ٣٢, ٣٦
کنر ٥١, ٥٣
کویته ٤٢

گروه‌ها، احزاب و قبایل..

اتحاد اسلامی مجاهدین ۴۳, ۴۶, ۵۰, ۸۹
ائتلاف بین‌المللی ۶۸
جمعیّت اسلامی افغانستان ۱۹, ۲۸, ۳۱, ۳۲, ۳۶, ۳۹, ۵۳, ۶۱, ۶۲, ۷۷, ۸۱, ۹۱, ۹۳, ۹۷, ۹۸, ۱۱۵, ۱۱۸, ۱۲۵, ۱۲۶, ۱۲۷
جهان عرب ۸۵
جوانان ۴۶, ۸۶, ۱۱۵
دانشمندان ۴۵
روس‌ها ۴۵, ۶۹, ۱۱۵
زنان ۴۶, ۱۱۵
سازمان دیدبان حقوق بشر ۶۷, ۷۱, ۷۲
سازمان ملل متحد ۷۱, ۷۲, ۸۹
شورای نظار ۳۲, ۳۶
علما ۴۹, ۵۴
کمونیست‌ها ۴۵, ۱۱۵
کمیسیون حقوق بشر ۷۲
لجنة العلماء ۴۳, ۴۵
مجاهدین ۳۲, ۳۶, ۴۳, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۹, ۵۰, ۵۳, ۸۹
موسفیدان ۴۶

مفاهیم و اصطلاحات:

آزادی ۱۹, ٤٦, ٥٠, ٦٨, ٨٩, ٩٠, ١١٧
استقلال ٦٨, ٨٥, ١١٧
اسلام ٦٨
اغفال ٦٨
امنیّت ٤٩, ٥٣, ٦٨, ٧١
انتخابات ٧٠, ٩٥, ٩٧, ٩٨, ١١٧
انتقال قدرت ٧٠
انسانیّت ٦٨
باطل ٢٣, ١١٧
تبلیغ ٥٠, ٥٣
تروریزم ٣٦, ٦٨, ٧١
تقوی ٢٣, ٥٠, ١١٨
ثَبات ٧٠
جنگ سرد ٦٨, ٦٩
جهاد و مقاومت ٣٦, ٦٧, ٦٨, ٧٠, ٧٢
جهان ٧٠
جهان سوّم ٧٠
دانش ٣٥, ٥٧, ٨٦
دین ٢٣, ٢٤, ٨٦

زُهد ۲۳
ژئوپلیتیک ٦۹
سعادت ٤٥, ۱۲٥
صلح ٦۸, ۸۹, ۹۰, ۹۷, ۱۱۸
طهارت ۲۳, ۱۱۸
عرفان ۲۳, ۲۷, ۱۲٦
فتح ٤۹, ٥۱, ٥۳, ۷۷
فرهنگ ۲۷, ۲۸, ٦۹, ۷۰, ۸٦, ۱۲٦
فشرده ٦۸
کمونیزم ٦۸, ٦۹, ۷۱, ۱۱٥, ۱۲٥, ۱۲٦
مجاهد ۱۹, ۲۳, ۳۱, ۳٥, ۳٦, ۳۷, ٤۹, ٥۳, ٦۱, ٦۸, ۹٥, ۱۲٦, ۱۲۷
مشبوه ۷۰
معرفت ۸٦
ملحد ۷۷
مؤمن ۱۹, ٤۹
وحشتناک ٦۹

رویکردها

** قرآن‌کریم؛
۱- استرابادی، محمّد مهدی (۱۳۶۸). جهانگشای نادری، تهران، ایران؛
۲- اکبریان‌راد، عبدالله (۱۳۸۶). کلیّات مولانا اقبال لاهوری، با مقدمهٔ: دکتور علی شریعتی و دکتور جاوید اقبال، چاپ دوم، انتشارات الهام، تهران، ایران؛
۳- اندیشمند، محمداکرام (بی‌تا). سال‌های تجاوز و مُقاوَمَت، کابل، افغانستان؛
۴- انصاری، سلطان‌محمّد (۱۳۹۴). جغرافیای عمومی ولایات افغانستان، نوبت چاپ: اوّل، ناشر: انتشارات بین‌المللی سرور سعادت، محل چاپ: کابل، چهارراهی دهن باغ؛
۵- آرین‌پور، غلام‌محمّد (۱۳۶۴). یادداشت قلمی استاد شهید، ارمغان زندگی غلام‌محمّد آرین‌پور، بی‌جا؛
۶- آشوری، داریوش (۱۳۹۳). دانشنامهٔ سیاسی، چاپ: بیست‌وسوّم، ناشر: انتشارات مروارید، محل نشر: تهران، ایران؛
۷- بختیاری، سعید (۱۳۹۴). اطلس جامع گیتاشناسی ۹۴ - ۹۳، تهیه و تدوین: واحد پژوهش و تألیف گیتاشناسی، چاپ: اوّل، چاپ: هامون، ناشر: مؤسسهٔ جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی، محل نشر: تهران، ایران؛

۸- تیموری، آزاد (۱۳۹۹). اطلس جهان، چاپ سوّم، نشر طلایه، تهران، ایران؛
۹- حامد، مرتضی (۱۳۸۵). قهرمانان آزادی و استقلال، ناشر: دفتر مرکزی نهضت هم‌بستگی جوانان افغانستان، چاپ: مطبعهٔ احمدی، چهارراهی صدارت، کابل، افغانستان؛
۱۰- حسینی، یحیا (بی‌تا). بودیسم در افغانستان، (بی‌جا)؛
۱۱- حق‌شناس، شیراحمد نصری (۱۹۸۴ م). دسایس و جنایات روس در افغانستان: از امیر دوست محمّد تا ببرک، ناشر: کمیتهٔ فرهنگی دفتر مرکزی جمعیّت اسلامی افغانستان؛
۱۲- زرین‌کوب، حسین (بی‌تا). روزگاران ایران بهران، ج ۱، (بی‌جا)؛
۱۳- سحر، عبدالحی (۲۰۰۹). دائرةالمعارف بزرگ اسلامی، سرواژهٔ پیشاور و «از پیشاور تا کابل»، جدید آنلاین. بازدید: اگست ۲۰۰۹م؛
۱۴- شارقی، محمّدکاظم (۱۳۶۰). ارزش خون در کمونیزم و اسلام، (مقاله)، میثاق خون، ص: ۴۴، شمارهٔ سیزدهم، ناشر: انجمن نویسندگان و سخنوران جمعیّت اسلامی افغانستان؛
۱۵- صراف‌یزدی، غلامرضا و صبری، محسن (۱۳۹۱). سازمان‌های بین‌المللی و نظریه‌های روابط بین‌الملل، چاپ نخست، نشر: انتشارات قومس، تهران، ایران؛
۱۶- علی بابایی، غلام‌رضا (۱۳۸۷). فرهنگ سیاسی آرش، چاپ سوّم با اضافات، ناشر: انتشارات آشیان، محل چاپ: تهران، ایران؛
۱۷- فاضل، فضل‌الرحمن (بی‌تا). وجیبهٔ ما، سخنرانی

استاد آرین‌پور؛
۱۸- فتحیان (۱۴۰۰). آشنایی با کشورهای قارهٔ اروپا، ناشر: وب‌سایت تاریخ ما؛
۱۹- مشیری، رحیم (۱۳۸۴). جغرافیهٔ عمومی جهان، چاپ پنجم، نشر قومس، تهران، ایران؛
۲۰- هفته‌نامهٔ مجاهد؛ ارگان نشراتی جمعیّت اسلامی، (۱۳۸۴)، دور ششم، سال چهارم، شمارهٔ ۲۲، ص: ۱ - ۵، ۲ سنبله؛
۲۱- ..... (۱۳۶۷). طلیعهٔ آزادی، محل چاپ: پیشاور، ناشر: دارالإنشای اتحاد اسلامی مجاهدین افغانستان؛
۲۲- ..... (۱۳۹۸). پروفایل ولایت بدخشان (pdf)، ناشر ریاست اقتصاد ولایت بدخشان؛
۲۳- ..... آشنایی با مجمع عمومی سازمان ملل متحد. وب‌سایت همشهری آنلاین. ۲۰۱۱-۰۱-۲۳. دریافت‌شده در ۲۰۲۱-۰۸-۳۱؛
۲۴- «گرامیداشت صدمین سال تولد خلیل‌الله خلیلی در کابل» و «سکوت در سالگرد خاموشی خلیلی» از بخش فارسی بی‌بی‌سی و «استاد خلیل‌الله خلیلی» انجمن ادبی شفیقی. www.bbc.persion.com؛
۲۵- وب‌سایت کمیسیون حقوق بشر و «سازمان ملل بدنهٔ جدیدی برای حقوق بشر تعیین می‌کند»، گزارشی از بی‌بی‌سی فارسی، ۱۵ مارچ ۲۰۰۶م، www.bbc.persion.com.

ضمایم

ضمیمهٔ ۱:

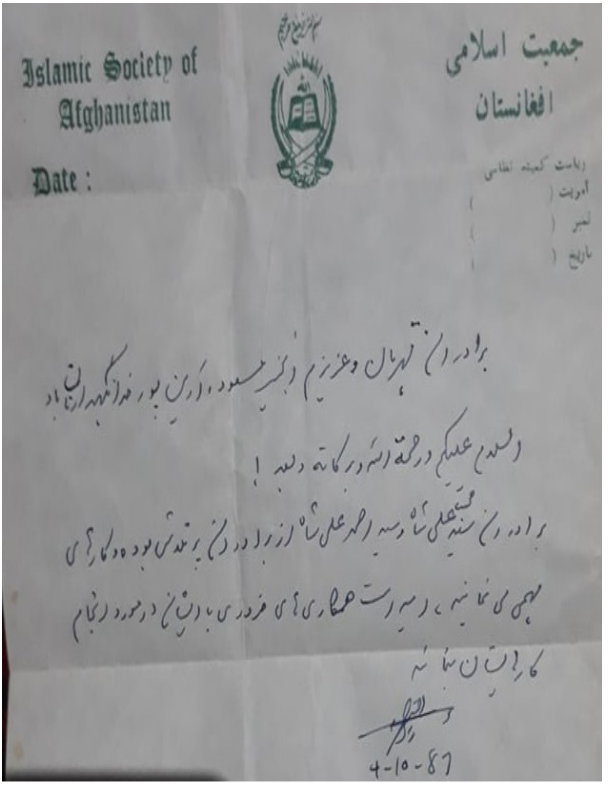

بسم الله الرحمن الرحیم

جمعیت اسلامی افغانستان

Islamic Society of Afghanistan

Date :

ریاست کمیته نظامی
آمریت ( )
تعمیر ( )
تاریخ ( )

برادران قهرمان و عزیزم انجنیر مسعود، آرین پور، خوانچه ارتباط باد

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته دلبه!

برادران سید گل شاه و سید احمد علی شاه از برادران پرتدی بوده و کارهای مهمی می نمایند، و میرات عمارهای ای ضروری با ایشان در مورد انجام کار ایشان بنمایند

4-10-87

ضمیمهٔ ۲:

بسم الله الرحمن الرحیم

ریاست جمهوری دولت اسلامی افغانستان

Presidency of the Islamic State of Afghanistan

برادر عزیز و قهرمان محمد اسماعیل خدانگهدارت باد!

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

این نامه را در حالی برایت مینویسم، که در اثر یک توطئهٔ ننگین در زندان مزدوران بیگانه، به جرم جهاد و مبارزات پیگیر و بی امانت، به گناه تقوی و طهارت، زهد و عرفان، آزاد منش و دوراندیشی است. و چار شکنجه و آزار گشته ئی.

این دلقک های رسوا که دم از شرع و دین میزنند، مگر خبر ندارند که تو بعنوان یک پارسای مجاهد، پای برهنه، صائم الدهر روزه ها در سنگر دفاع از دین و میهن اسلامی قرار داشتی، و شبها را بیدار در راز و نیاز به پیشگاه پروردگار توانا سپری مینمودی؛ در حالیکه این مدعیان باطل شب در روز غرق در منکرات بوده و هستند.

سلام بر تو ای فرزند راستین اسلام! ای رمز جلال و عظمت سنگرنشینان حق، ای الگوی تقوی و آزاده گی ملت آزادهٔ افغان، ای فرزند دلیر و باشهامت تاریخ پر افتخار میهن، که اینک در راه دین و برای میهنت در سلولهای تاریک زندان به سر میبری، تو در قید و زنجیر آزاد و دوراندیشی، و این دلقک های مزدور اسیرند، اسیر بیگانگان.

بسم الله الرحمن الرحیم

ریاست جمهوری دولت اسلامی افغانستان

Presidency of the Islamic State of Afghanistan

دانیم از عجائب روزگار که

خران بر سر بام دیوسف به چاهی

ای اسماعیل عزیز! ای وارث برحق شهیدان گلگون قبای افغانستان عزیز، تو در سلولهای نمناک زندان تنها نیستی هزاران هزار از یاران همسنگرت، و هم میهنان باوفایت شریک رنجهای بی پایان شبهای تنهائی تو اند. دلهایشان بیاد رهائی ات در خون می تپد، و با دیده گان اشکبار شبها دست به دعا نشسته اند.

امیدوارم آن روز دور نباشد که بارهائی از زندان دوباره به سنگر پرافتخارت برگردی، سنگر دفاع از دین و میهن، و ملت مظلوم افغان

برادرت برهان الدین ربانی

۷۶/۹/۲۰

ضمیمهٔ ۳:

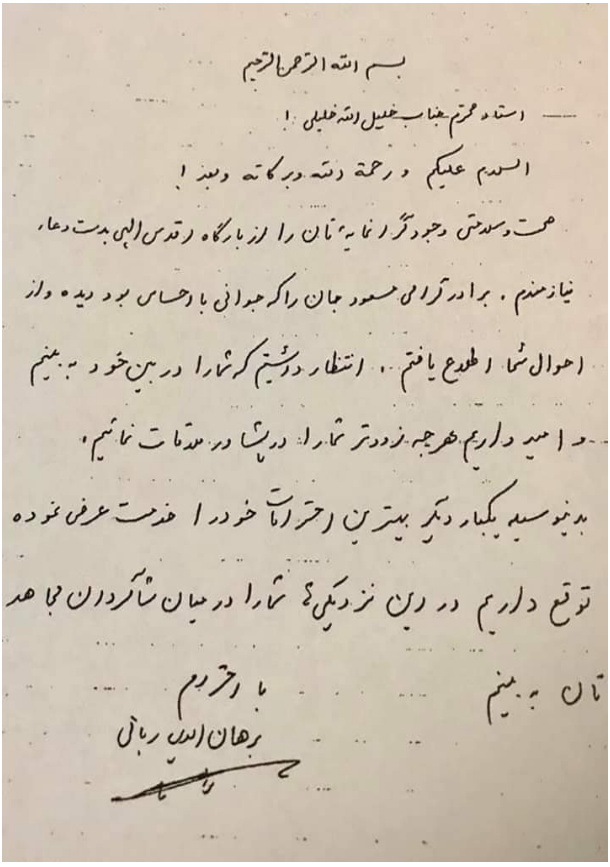

بسم الله الرحمن الرحیم

استاد محترم جناب خلیل الله خلیلی!

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته و بعد!

صحت و سلامتی وجود گرانمایه‌تان را از بارگاه اقدس الهی بدست دعا، نیازمندم. برادر گرامی مسعود جان را که جوانی با احساس بود دیده و از احوال شما اطلاع یافتم. انتظار داشتیم که شما را در بین خود ببینیم و امید داریم هرچه زودتر شما را در پاکستان در مقدمات نمائیم.

بدینوسیله یکبار دیگر بهترین احترامات خود را خدمت عرض نموده توقع داریم در این نزدیکی‌ها شما را در میان شاگردان مجاهد تان ببینیم

با احترام

برهان الدین ربانی

ضمیمهٔ ٤:

بسم الله الرحمن الرحیم

JAMIAT-E-ISLAMI AFGHANISTAN HEAD OFFICE

جمعیت اسلامی افغانستان
مرکز هدایت مجاهدین

NUMBER _____ نمبر _____

DATE _____ تاریخ _____

برادر عزیز آرین پور خداوند حافظ و نگهدارت باد

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته وبعد!

دعا میکنم باهمه برادران مجاهد در پناه رعایت پروردگار توانا قرار داشته باشید چنانچه همه برادران مطلع اند در شرایط حساس کنونی و سایس بیشماری انقلاب اسلامی را در معرض تهدید قرار داده، سازش کارهای با جناح خلق که مجبور گردیدند تا ناکام گردید و سیسه علیه فرماندهان دلسوز سنگر و دیگر دسایس در سطح ملی و بین المللی سنگرهای اصل را که در پیشاپیش همه سنگر نشینان جمعیت قرار دارد مورد تهدید قرار داده است باید حفظ این همه خطر بر همه برادران عزیز است تا وحدت و یکپارچگی بیشتر خود را حفظ نموده و در ظهور نظامی شوری نظار که مظهر قوت نظامی جمعیت است با هر وسیع شوند و اجازه ندهند در این مرکز نظامی شان رخنه و خللی ایجاد گردد، اخیراً خبر شدم در دسوالکشم غلط نقی در میان برخی از برادران ایجاد شده است همه سنگرین همه برادران دلسوز جمعیت است که وحدت و یکپارچگی خود را حفظ نموده و مانع هر نوع خلل و فتوری در میان صفوف خود گردند، شما نیز برادران آگر زان ها؟ برادران توصیه کنید وحدت و وحدت میان خود را در شرایط حساس کنونی رعایت نمایند سلام مرا به عموم برادران تقدیم دارید

26-3-95

ضمیمهٔ ۵:

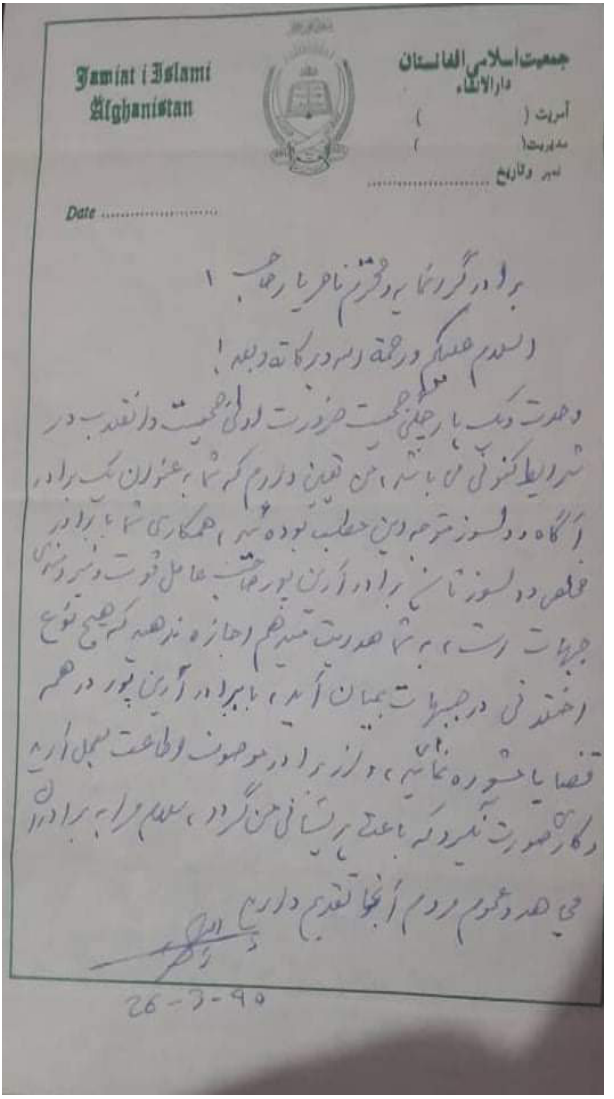

Jamiat i Islami
Afghanistan

جمعیت اسلامی افغانستان
دارالانشاء

آمریت ( )
مدیریت ( )
نمبر و تاریخ .....

Date .....

برادر گرامی و محترم ناصر یار صاحب!

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته و بعد!

وحدت و یک پارچگی جمعیت ضرورت اولی جمعیت دانسته و در شرایط کنونی می باشد، من یقین دارم که شما به عنوان یک برادر آگاه و دلسوز متوجه این مطلب بوده و همکاری شما با برادر مخلص و دلسوز ثانی برادر آرین پور صاحب عامل قوت و نیروهای جبهات رست، به شما هدایت میدهم اجازه ندهید که هیچ نوع اختلافی در جبهات بمیان آید، با برادر آرین پور در همه قضایا مشوره نمائید، و از برادر موصوف اطاعت بعمل آرید و کار بصورت نگیرد که باعث پریشانی من گردد، سلام مرا به برادران می رسانید و عموم مردم آنجا تقدیم دارید.

26-3-90

ضمیمهٔ ٦:

بسم الله الرحمن الرحیم

ریاست دولت اسلامی افغانستان

Date: ..... تاریخ: .....

No. : ..... رقم: .....

برادر عزیز شهاب الدین خان حفظه الله!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

صحت وسلامتی شما را از بارگاه اقدس الهی رجا مندم، به ارتباط تعیین شخص اول در پاکستان تاری حسب حیات الله از هر لحاظ مناسب است، اما یک مشکل وجود دارد هوش شناختی با مقامات ندارد شاید با مشکل روبرو شود، اگر شما برادران پشتو دشخص درشته باشید به من اطلاع برسد، بیرک شنواری را وقتیکه به مزار رسیدم تای میکنم آنوقت نفر شته، به ارتباط اجراء معاشات فقط به آن عده از انتصابات سابقه که خود تعیین کرده بودم به دیگران تشخیص نام و اجرائت صورت نباید بگیرد، جهت کمک کاری برای حاجی نعیم و یا خواد تای حیدرم تیلفون برایشان خرید آوری نماید در کوشه چند نفر می توانند موظف کردند، تا ضرورتی، مدرغفار، پسر شیخ کرم می توانند عضو رابطه برخی از منوسسات باشند هم در کوشه کار کنند در حدود فقط برادران را به من گذارش برسید، خداوند نگهدار تان باد

۱۳۷۷/۱/۳

ضمیمهٔ ۷:

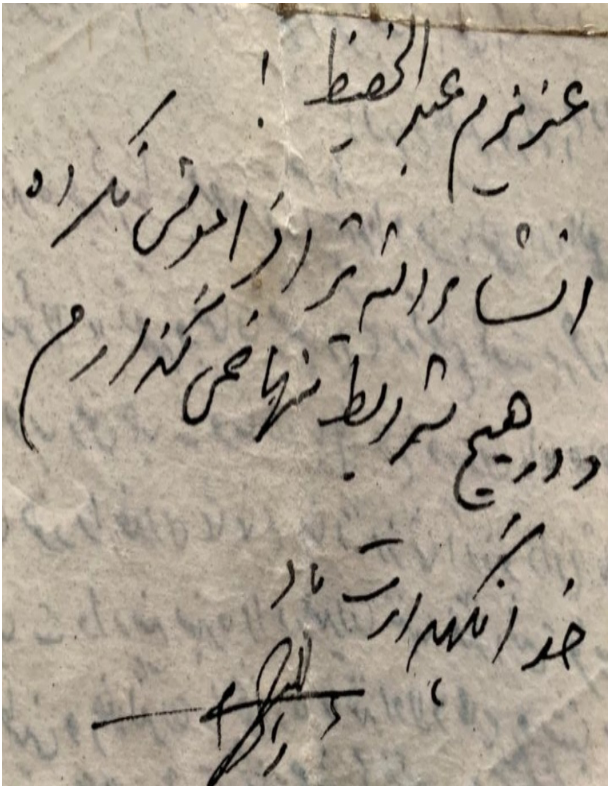

عزیزم عبدالخطیب!

انشاء را به شرارت فراموش کرده

و در هیچ شرایط منزها ضمن گذارم

خدا نگهدارت باد

ضمیمهٔ ۸:

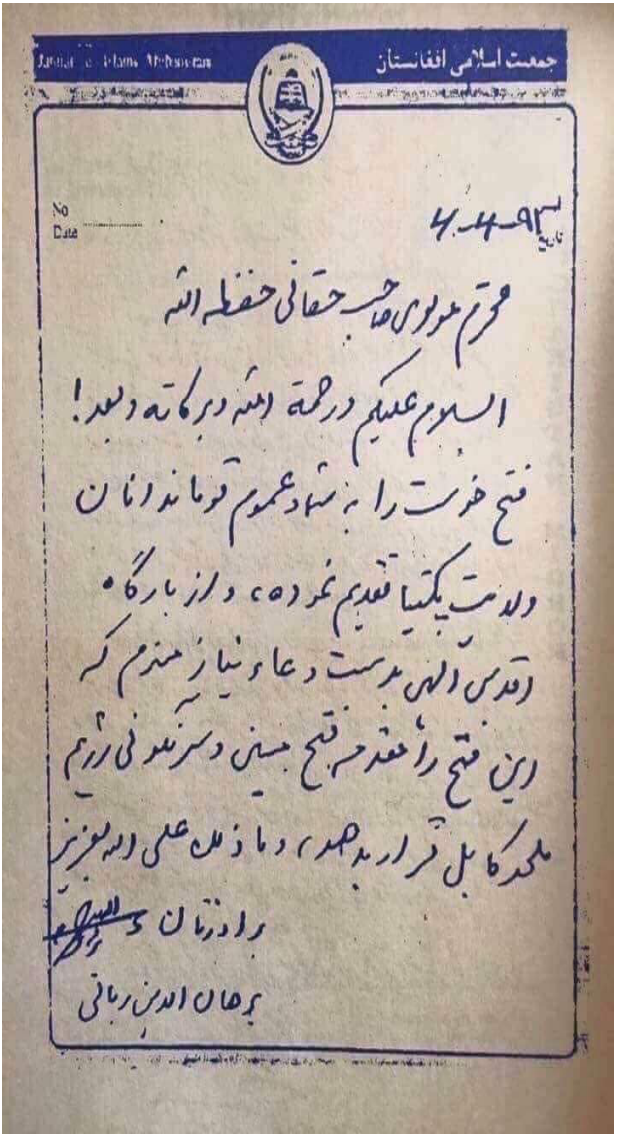

جمعیت اسلامی افغانستان

Jamiat-e Islami Afghanistan

No
Date

تاریخ ۴-۴-۹۳

محترم مولوی صاحب حقانی حفظه الله

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته وبعد!

فتح خوست را به شهادت عموم قوماندانان ولایت یکتیا تقدیم نموده، و از بارگاه اقدس الهی بدست دعا و نیاز مندم که این فتح را مقدمه فتح جنین و سرنگونی رژیم ملحد کابل قرار بدهد، وما ذلک علی الله بعزیز

برادرتان

برهان الدین ربانی

ضمیمهٔ ۹:

بسم الله الرحمن الرحیم

ریاست دولت اسلامی افغانستان

یادداشت تاریخ / /

برادر عزیز ما مولوی حفظه الله!

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته!

صحت و سلامتی شما را از خداوند متعال رجا مندم، تصمیم دارم فردا نزد یک باشما و سایر برادران به تفصیل دیدار و صحبت نمایم، انشاء الله بعد از انجام یک سلسله کارهای ضروری در اینجا عازم شما هستم، آنگاه روی هم مسایل صحبت خواهیم داشت، سلام مرا به محترم دوستان برسانید.

۷۸/۳/۲۴

ضمیمهٔ ۱۰:

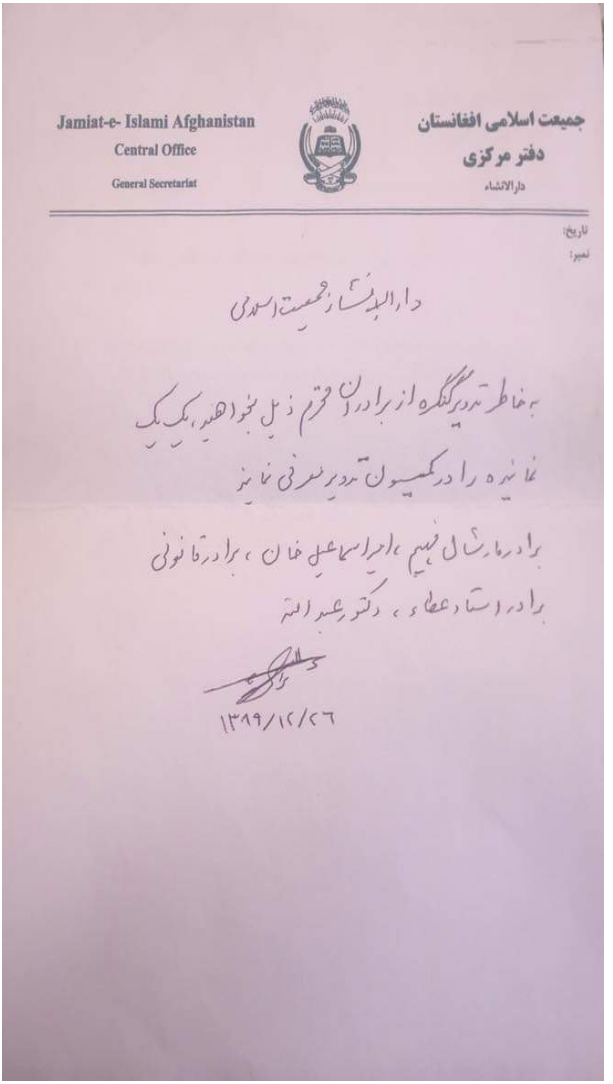

Jamiat-e- Islami Afghanistan
Central Office
General Secretariat

جمعیت اسلامی افغانستان
دفتر مرکزی
دارالانشاء

تاریخ:
نمبر:

دارالبلاغ شاز جمعیت اسلامی

به خاطر تدویر کنگره از برادران محترم ذیل بخواهید، یک یک
نماینده را در کمیسیون تدویر معرفی نمایند

برادر مارشال فهیم، برادر اسماعیل خان، برادر قانونی
برادر استاد عطاء، دکتور عبدالله

۱۳۸۹/۱۲/۲۶

ضمیمهٔ ۱۱:

بسم الله الرحمن الرحیم

پروفیسور برهان الدین ربانی
Prof. Burhanudin Rabbani

از محضر برادر ذیجاه الله و سایر گلهای از محضر در کشور سودان

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته!

و بارگاه رب العزة صحت و سلامتی و موفقیت برای شما آرزومندم
در جهان عرب سودان و مردم آن کشور مسلم و درست و با فرهنگ اند
گرچه از لحاظ مادی نسبت به تعدادی از کشورهای عربی فقیر و کم نعمت
می باشند، اما عاشق و مخلص آنها را در مقام رفیعی قرار داده است
و چنانچه شما در جریان مبارزات جوانان فرهنگیان این حقیقت را
یقیناً دریافته اید که آنان با وجود آشنائی و معرفت به فرهنگ مبارز
زمین اکثریت قاطع آنها با شیوهٔ عمیق به ارزشهای دینی دارند
و اطمینان دارم شما جوانان با الهام از تعالیم دینی و محیط زندگی و
تربیتی تان با چنین روحیه امتزاج دل و دانش رشد نموده شود
همیشه با ارزش شرکت کننده کشور برگشته و در ساحات جامعه خود
همین جریان روحیهٔ مهم خود را داشته باشید، خداوند بارگاه آنان را

۲۸ جمادی الاخر ۱۴۲۷

تلفون: 2100511 موبایل: 070356944 - 079319332 - 070277411 فکس: 00673765046096